

Гроші в тумані

МВФ може дати Україні лише 1,5 млрд. доларів кредиту. Заробітчани торік принесли в державу 13 млрд. доларів
» стор. 4

Таки страшний ТОЙ ВОВК

Через санкції США російські олігархи з оточення Путіна за добу втратили 17 млрд. доларів
» стор. 5

Яровина вже у сівалках

Весняні зернові та зернобобові почали сіяти у 13 областях
» стор. 6

Україна молода

Середа, 11 квітня 2018 року

№ 40 (5356)

Учорашні курси
НБУ:
1 \$ = 26,99 грн
1 € = 33,19 грн
1 рос. руб. = 0,4 грн

Повззуча рукотворна стихія

Звичка підпалювати сухостій нищить флору і фауну унікальних заказників
» стор. 3

Не нищить власноруч навмисно природу! Бо горить не лише суха трава, гинуть тварини. До речі, за повідомленням Укргідрометцентру, упродовж трьох днів у західних, Житомирській, а 13 квітня і в більшості районів Вінницької області очікується надзвичайний (5-го класу) рівень пожежної небезпеки; на решті території України переважатиме високий (4-го класу) рівень пожежної небезпеки.
Фото з сайту dsns.gov.ua.

Максим Степанов
голова Одеської ОДА

«Ми віддаємо данину шани тим, хто звільняв у далекому 1944 році Одесу від нацистських окупантів. Їхні імена зберігають пам'ятники, меморіальні дошки, назви багатьох вулиць. Але найголовніше — це пам'ять про їхні подвиги, яка живе в наших серцях».

■ ДО ДАТИ

Свято напруги

В Одесі у день визволення від нацистів на вулиці вийшли понад півтори тисячі правоохоронців

Катерина ЛАЗАНЮК

Одеса 10 квітня святкувала 74-ту річницю визволення від нацистів. Щороку в цей день традиційно загострюється протистояння між місцевими радикалами та прихильниками свята, серед яких є багато любителів «руського міра».

З огляду на дражливість дати, в цей день правоохоронці посилили заходи безпеки. За даними регіонального управління Національної поліції, на вулиці вийшли понад півтори тисячі правоохоронців, у тому числі бійці Нацгвардії, батальйон поліції особливого призначення та «поліція діалогу».

«Щоб не було незрозумілих ситуацій, ми ще тиждень тому повідомили, що буде обмежено рух у центрі — на під'їздах до Алеї Слави, Лідерсовського бульвару і площі 10 квітня. Там стоять фільтраційні пункти. Співробітники поліції за допомогою ручних металознавців оглядають кожного громадянина, який хоче зайти на об'єкт, щоб не було ніяких заборонених предметів», — розповів начальник управління превентивної діяльності Нацполіції в Одеській області Іван Іщенко.

Цього року учасникам масових заходів заборонили використовувати радянську комуністичну символіку, в тому числі георгіївські стрічки.

Офіційна частина свята пройшла без ексцесів. Зранку на Алеї Слави у парку Шевченка мер міста Геннадій Труханов, голова ОДА Максим Степанов, духовенство урочисто поклали квіти до пам'ятника Невідомому матросу. Прийшли і близько сотні одеситів — в основному пенсіонери: діти війни та ветерани.

Із кораблів та катерів Західної військово-морської бази ВМС і загону морської охорони Південного регіонального управління Держприкордонслужби на воду спустили вінки. А проспектом Шевченка пройшла колона учасників бойових дій на території інших країн.

Нагадаємо, минулого року 10 квітня біля пам'ятника Невідомому матросу в парку Шевченка в Одесі між активістами патріотичних організацій та їх опонентами, які прийшли на покладання квітів, відбулася сутичка. Поліція затримала 16 активних учасників заворушень.

Цього року провокаційні очікування — з 17. 00. На цей час відомий в Одесі сепаратист Моріс Ібрагім анонсував мітинг та покладання квітів до пам'ятника Невідомому матросу. За даними сайту «Миротворець», Ібрагім є активістом «Русского движения Украины», один з організаторів і керівників руху «Куликове поле». Він відомий численними антиукраїнськими виступами і керівництвом провокаційними акціями на Куликовому полі. ■

■ НА ФРОНТІ

За пропуск — гроші

П'ятеро українських захисників зазнали поранень

Із Дніпра в АТО відправили пасхальні гостинці.
Фото отця Івана СЕМЕНЧУКА.

Ірина ЛУГОВА

Ще 4 квітня під час зустрічі тристоронньої контактної групи в Мінську сторони домовилися про припинення вогню на час так званого «великоднього перемир'я», яке мало б тривати 40 днів. Попри це, за великодні вихідні російсько-окупаційні війська здійснили більше ста обстрілів українських позицій.

У святкову неділю бойовики 35 разів

обстріляли українських захисників. Гаряче було на обох напрямках. На Луганщині із заборонених 120-міліметрових мінометів, а також мінометів калібру 82 мм, гранатометів, кулеметів стріляли по наших укріпленнях поблизу Луганського. Вели вогонь і по захисниках Світлодарська, Кримського та Валуйського.

На Донеччині з гранатометів і стрілецької зброї били по позиціях біля Водяного, Лебединського, Богданівки, Кам'янки,

Пищевика та Широкиного. У районі Богданівки ворог застосував озброєння БМП. Також стріляли по захисниках Гнутового, Авдіївки, Павлополя, Талаківки та Шахти «Бутівка». По оборонцях Широкиного стріляли снайпери.

Внаслідок великодніх бойових дій поранення отримали п'ятеро українських воїнів. Загалом від суботи поранено дев'ятьох військових. Про загиблих не повідомляють, усіх постраждалих направили у шпиталь.

Нагадаємо, на Мінських перемовинах ішлося також про спрощення пропуску цивільного населення через контрольно-пропускні пункти на лінії зіткнення. Режим вирішили послабити на час свят і поминальних днів, щоб мешканці прилеглих до лінії фронту районів могли безперешкодно дістатися кладовищ.

Утім бойовики влаштували на цьому бізнес. За інформацією Держприкордонслужби, останнім часом українські прикордонники стали помічати нерівномірний пасажиропотік через КПВВ на лінії розмежування. Люди з окупованих територій прибувають чисельними партіями раз на півгодини-годину.

За словами тих, хто змушений перетинати кордон, представники псевдореспублік навмисне затримують на пункті пропуску, а за пришивдшений перетин вимагають гроші.

Українська сторона пропускає людей безперешкодно, за останніми даними, лише впродовж 7-8 квітня у спрощеному режимі кордон перетнуло 2168 громадян, із яких 1106 осіб в'їхали в Україну. Загалом, є 30 пунктів, де здійснюють пропуск громадян, про них можна дізнатися в органах місцевої влади тих населених пунктів, які розташовані поблизу державного кордону. ■

■ «КРИМНАШ»

Наловили проблем

ФСБ хоче вивезти команду судна «Норд»

Ірина КИРПА

Херсонський міський суд заарештував капітана сейнера «Норд» Володимира Горбенка з правом виходу під заставу в 35 тисяч гривень. Як розповіла прес-секретар прокуратури Криму Тетяна Тихончик, чоловіка планувалося залишити під вартою до 31 травня поточного року. Однак за капітана адвокати дуже швидко внесли заставу, отже, він знову опинився на волі.

Український суд іще 30 березня заарештував судно «Норд» за порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та в'їзду з неї з метою заподіяння шкоди інтересам держа-

ви.

На членів команди склали адміністративні протоколи, а капітану Володимир Горбенку інкримінували «порушення порядку», що загрожує терміном до п'яти років позбавлення волі.

У відповідь на дії українських правозахисників співробітники ФСБ відкрили кримінальну справу за затримання Україною кримського судна в акваторії Азовського моря за статтею російського КК «Викрадення судна повітряного або водного транспорту або залізничного рухомого складу».

Тим часом з'явилася інформація про те, що російські дипломати намагалися

потайки вивезти екіпаж судна «Норд» на територію окупованого півострова Крим.

«Спочатку вони спробували нелегально перетнути прикордонний пункт у Харківській області (село Гоптівка), — розповів спікер Державної прикордонної служби України Олег Слободян. — Коли з цього нічого не вийшло, вирушили на територію Херсонщини (КПП Чонгар). Вивезти команду моряків за межі України намагалися представники Генерального консульства РФ під прикриттям свого імунітету, але правопорушників повернули назад до України».

Як розповіла прес-офіцер Східного регіонального управління державної прикордонної служби України Оксана Вихованець, моряки та супроводжуючі їх особи заблокували в салоні автомобіля з російськими номерами й тривалий час не бажали покидати машину.

Наразі моряки тимчасово облаштувалися в готелі одного з містечок біля адміністративного кордону між Україною та Росією, що на Херсонщині.

Адвокат Володимир Войтюк, який представляє інтереси моряків у суді, розповів, що його підзахисні не можуть виїхати, бо не мають на руках українських паспортів.

Нагадаємо, що 25 березня українські прикордонники у водах Азовського моря затримали рибальський сейнер «Норд» під прапором РФ. Екіпаж із 10 осіб устиг наловити більш як п'ять тонн морепродуктів.

У Держприкордонслужбі заявили, що члени команди судна порушили порядок в'їзду з тимчасово окупованої території України. З липня 2014 року уряд України офіційно припинив функціонування усіх портів анексованого Росією Криму, гавані півострова закриті для міжнародного судноплавства. ■

■ ОБВА!

Контроль за великими

Три мобільні лабораторії «ловитимуть» перевантажені фури

Людмила НІКІТЕНКО
Черкаська область

Черкащина отримала три мобільні лабораторії з габаритно-вагового контролю на базі автомобілів «Опель», котрі «ловитимуть» перевантажені фури на дорогах області. Як повідомили «Україні молодій» в управлінні Укртрансбезпеки у Черкаській області, сучасні спеціалізовані лабораторії, обладнані за останнім словом техніки,

суттєво посилять контроль за пересуванням великогабових транспортних засобів на автодорогах області, а інформація про порушників автоматично надходитиме на сервер центрального офісу Укртрансбезпеки.

Також у Черкаській обласній державній адміністрації розповідають, що вже незабаром будуть готові до роботи два відремонтовані майданчики для проведення габаритно-вагового контролю автотранспорту. За словами заступника голови

Черкаської ОДА Костянтина Омаргалієва, наразі стоїть актуальне завдання, окрім проведення термінових ремонтних робіт на дорогах області, не допустити їх руйнування.

«Пересувні лабораторії будуть працювати не тільки на виявлення порушників вантажних норм, а й забезпечуватимуть й інші види контролю. Це — європейські автомобілі. Втім, щоб розмістити пересувні комплекси, необхідно подбати про обладнання спеціальних майданчиків», — наголошує Костянтин Омаргалієв.

Він каже, що таких, уже готових до габаритно-вагової роботи, місць на дорогах області два — поблизу Умані та Золотоноші. Ще один будують на 40-му кілометрі дороги Золотоноша — Черкаси — Сміла — Умань.

Костянтин Омаргалієв розповідає, що вестимуть контроль за порушеннями вагових норм на дорогах спеціалісти управління Укртрансбезпеки у Черкаській області. Вони готові забезпечити цілодобовий режим такої роботи. ■

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харківська область

«Зеленим» активістам на Великдень довелося власноручно гасити пожежу на території заказника «Ковилівий степ», розташованого між Харковом та Чугуєвим. Хтось необачно, а можливо, й свідомо кинув сірника у суху траву, спровокувавши повзучу вогняну стихію. Як повідомили представники екологічної групи «Печеніги», пожежники двічі приїздили сюди за викликом, «але під різними відмовками нічого не зробили». У результаті, волонтерам вдалося врятувати лише частину лучної та чагарникової рослинності, що у більшості випадків занесена до Зеленої книги України.

А кількома днями раніше аналогічна пожежа сталася на території заказника «Крейдяна флора» — еди-

■ НЕБЕЗПЕКА

Повзуча рукотворна стихія

Звичка підпалювати сухостій нищить флору і фауну унікальних заказників

ного місця в Україні, де збереглися рослини, які приживаються лише на крейдяних породах. Ці червонокнижні раритети настільки рідкісні, що заказник закритий для екскурсій і використовується лише з природоохороною та науководослідною метою. Погасити вогонь співробітникам «Крейдяної флори» допоміг фермер із села Озерне Олександр Ралитний, який не лише надав транспорт та засоби гасіння пожежі, а й сам долучився до порятунку природи. «Більше бажавих

допомогти не знайшлося, — поскаржилися співробітники заказника. — Аби доїхати до місця займання, потрібен автомобіль, якого у нас немає. І це при першому класі пожежної небезпеки!»

Як повідомила кандидат біологічних наук Євгенія Яніш, місцеві жителі часто підпалюють сухостій для того, аби отримати більш рясний урожай зеленої трави. Але ця хибна традиція завдає непоправної шкоди не лише цінним породам рослин, а й тваринкам, ко-

махам і амфібіям, які живуть на цих територіях. «Скажімо, є величезний ризик, що у вогні загинуть дитинчата ссавців, бо у них дуже розвинений рефлекс затаювання, — каже пані Євгенія. — Відчувши небезпеку, вони нікуди не біжать, а просто заплющують оченята й чекають, поки лихо саме мине. Тобто сидять ти хесенько, а потім на згарищі знаходять їхні маленькі обвуглені тільця. Пам'ятайте про це, коли будете кидати у сухостій сірник або цигарку». ■

Галина ПЕЧЕРИЦЯ

Дотримуючись українських традицій, відсвяткував Воскресіння Христове народний депутат Олег Ляшко. Разом із дружиною Росією та донькою Владиславою політик із самого ранку традиційно відвідав Видубицький монастир. Там парламентарій освятив святковий кошик із паскою.

Після цього родина завітала до Володимирського собору, на ранковий молебень. Олег Ляшко поспілкувався з прихожанами і привітав усіх із Великоднем.

«Паски посвятили, розговорілися, тричі поцілувалися, яйцями побилися. Але головне — з вірою і любов'ю в серці. Гарного свята усім! Радуйтеся! Христос Воскрес!» — поділився емоціями Олег Ляшко.

Святкові дні політик провів у родинному колі. До речі, саме на Великдень Олег Ляшко освідчився дружині, з якою разом у цивільному шлюбі прожив 20 років. На початку червня пара вирішила розписатися.

«Я 20 років думав. Може б, іще думав 20 років, але Росіта поставила ультиматум — або зі мною йдеш, або з іншою. Хочу, щоб ви всі знали — 2 червня ми йдемо до РАГСу. А то в нас уже дитина скоро розписуватися буде, а ми тільки надумали», — розповів на сімейній нараді Ляшко.

А ще були душевні співи в домашній обстановці і танці. Відео, на якому Олег Ляшко виконує шлягер «Мамина черешня», політик виклав у соцмережі, присвятивши його всім матерям. ■

Тарас ЗДОРОВИЛО

Після Чорнобильської трагедії, яка відгукується й буде відгукуватися нам ще багато років, ставлення українців до атомної енергетики насторожене. Тож і не дивно, що тривогу викликало повідомлення, що на Рівненській АЕС у роботі перебувають лише два енергоблоки з чотирьох.

Проте у прес-центрі РАЕС поспішили заспокоїти, що два енергоблоки працюють на номінальному рівні потужності з сумарним навантаженням 1410 МВт і зауважень до роботи основного устаткування діючих енергоблоків та персоналу немає. Виявилось, що на енергоблоці №2 (ВВЕР-440) — уже 25-та доба середнього планово-попереджувального ремонту (у ремонті — обладнання третього каналу системи безпеки, виконано операції з перевантажен-

■ АТОМ

Хибна тривога

На Рівненській електростанції працюють два реактори з чотирьох

ня палива в активній зоні реактора). А на енергоблоці №3 (ВВЕР-1000) — триває... 124-та доба планово-попереджувального ремонту, й роботи проводяться відповідно до графіку. Також у прес-центрі запевнили, що порушень меж і умов безпечної експлуатації не було, а результати аналізів еколого-хімічної лабораторії служби охорони навколишнього середовища РАЕС підтвердили, що у березні хімічний склад вод річки Стир у регіоні розташування електростанції відповідає екологічним нормам.

Нагадаємо, що Рівненська АЕС — перша в Україні атомна електростанція з енергетичним водно-водяним реактором типу ВВЕР-440. Розташована біля міста Вараш і є відокремленим підрозділом НАЕК «Енергоатом». Географічно Рівненська АЕС розташована на Західному Поліссі, біля річки Стир.

Відлік своєї історії станція веде з 1971 року, коли почалося проектування Західно-Української АЕС, яку пізніше перейменували на Рівненську АЕС.

Будівництво станції почалося в 1973 році. Два перших енергоблоки з реакторами ВВЕР-440 введені в експлуатацію в 1980—1981 роках, а 3-й енергоблок («мільйонник») — у трагічному 1986 році.

Будівництво 4-го енергоблоку РАЕС розпочалося в 1984 році, а в 1991-му передбачалося запровадження його в експлуатацію (однак роботи призупинили внаслідок введення мораторію Верховної Ради на спорудження ядерних об'єктів на території України). Будівництво відновилося в 1993 році, після скасування мораторію, й лише у 2004 році 4-й енергоблок (сучасної серії ВВЕР-1000) був уведений у експлуатацію.

Протягом останніх років РАЕС виробляє близько 11-12 млрд. кВт/год. електроенергії, яка становить 16 % виробництва на атомних електростанціях. ■

■ ВІДСВЯТКУВАЛИ

Депутат — з народом

На Великдень Олег Ляшко поспілкувався з прихожанами і ухвалив радикальне сімейне рішення

Олег Ляшко з дружиною Росією і донькою Владиславою на Великдень сходить до церкви.

■ ОСВІТА

Поліцейська академія

Голова Нацполіції проінспектував новостворений навчальний заклад

Тарас ЗДОРОВИЛО

Керівництво Нацполіції 10 квітня проінспектувало навчальний процес в Академії патрульної поліції. Виш, який є першим навчальним закладом такого типу в Україні, є ще зовсім юним: очільник Національної поліції Сергій Князев підписав наказ і затвердив відповідне положення про створення Поліцейської академії лише в липні 2017 року.

Набір перших 192 слухачів академії було здійснено у січні-лютому цього року; у найближчих планах — поступове збільшення кількості слухачів до 650 поліцейських, а також вихід на підготовку до 1,5 тисячі патрульних поліцейських на рік.

Начальник Академії патрульної поліції Вадим Лісничук розповів, що навчальний заклад забезпечує підготовку поліцейських у кількох напрямках: зокрема, йдеться про організацію первинної професійної підготовки поліцейських, яких уперше прийнято на службу в поліції на посади поліцейських (інспекторів) патрульної поліції. Проте пізніше планується підвищення кваліфікації і спеціалізація молодшого складу патрульної поліції.

Навчальний процес в Академії базується на особистісно-орієнтованому та диференційованому підході до кожного слухача. При цьому в навчанні практика переважає над теорією, займаючи від 60 до 90% навчального часу.

«Для цього застосовують електронні симулятори, практичні сценарії, проблемно-пошукові методи, елементи кримінального аналізу, поліцейського менеджменту, випереджальне навчання, інтерактивні технології. Слід зазначити, навчання відповідає сучасним міжнародним стандартам», — додав начальник Академії.

У закладі використовують найбільш сучасні засоби навчання: мультимедійні проектори, екрани, сучасні комп'ютери і ноутбуки, планшети тощо. Вони дозволяють більш якісно розглядати найактуальніші аспекти підготовки поліцейських. Крім того, при навчанні використовуються і спеціальні засоби навчання: вогнепальна зброя, спеціальні засоби, радіостанції, банківські термінали, газоаналізатори. «У життєвих ситуаціях є багато, і дуже різних, і ми не можемо їх усі передбачити. Але ми повинні налаштувати поліцейського на правильне вирішення будь-якої проблеми, яка виникне в службовій діяльності», — підкреслив Вадим Лісничук.

У свою чергу, голова Нацполіції Сергій Князев наголосив, що навчання в Академії відбувається системно і за європейськими стандартами. Наразі тут навчаються 185 слухачів із Луганської, Львівської, Одеської, Полтавської, Черкаської, Київської, Івано-Франківської, Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Запорізької, Херсонської областей. Частина аспектів підготовки патрульних в Україні поки використовують лише тут. «Важлива складова — курси контраваріанної їзди, нормативи на вступ до патрульної академії, комп'ютерна електронна база особових справ поліцейських, починаючи з часу навчання в академії», — зазначив генерал.

Керівництво Нацполіції ознайомилося не лише з процесом навчання майбутніх поліцейських, матеріально-технічним забезпеченням закладу, а й із започаткованими традиціями. Зокрема, керівник Нацполіції Сергій Князев та його заступники відвідали вранішнє шиккування курсантів, які виконали Гімн України. ■

ПОГЛЯД

«Райянейр»: курсом Надії Савченко

Юрій ПАТИКІВСЬКИЙ,
редактор відділу економіки

Ситуація, коли над нашою хатою — голосно і несподівано — вдруге з'явилася тінь від найбільшого європейського авіадискаунтера «Райянейр», помалу перетворюється на абсурд і комплекс меншовартості.

І ця ситуація є далекою від розвитку авіації та транспорту взагалі. Бо якщо спробу «МАУ» знову подати на «райянів» до суду можна було передбачити (вони вже одного разу подавали), то заява гендиректора «Борисполя» Павла Рябікіна про слоти показала головне: ірландці заходять на наш ринок по-піратськи, під овацію публіки і за підтримки Президента, якому подібне піратство приносить електральні бали.

Те, що «Райянейр» почав продавати квитки у «Бориспіль», не домовившись із аеропортом, вчинок, з точки зору авіабізнесу, — нетиповий. Слоти, треба розуміти, мають «протиснути» зверху і постфактум: міністр Омелян або команда Порошенка, і кожен з них намагатиметься ставити собі це в заслугу. Слоти працюватимуть проти «МАУ», але народ сприйме це радо, тому що «МАУ» — це, як відомо, «бариги», «скотський сервіс» і «нехай сволочи збанкрутують».

«Райяни», звичайно, радо з'їдять національного перевізника, — потенціал у хлопців є. Відтак гроші за квитки, які б мали залишитися в Україні, підуть у Дублін. Якщо абстрагуватися від постаті власника «МАУ» — то це повний абсурд. Якщо ж згадати його темні фінансові оборотки, псевдобанкрутства з «кидками» і виведення активів, то це, звичайно, вимагає рішучих дій. Але з боку правоохоронців, а не «Райянейру».

Тези Рябікіна — якого зараз модно копати ногами — щодо розподілу слотів є цілком логічними. «Бориспіль» — хаб «МАУ». Як «Ататюрк» — «Турецьких авіаліній», Франкфурт — «Люфтганзи» і т.д. Тобто класична схема роботи: хабові перевізники літають із головних аеропортів, «пойнт ту пойнт» («з точки в точку») працюють із дрібнорядних.

То чому тоді «Райянейр» вдруге заводять саме в «Бориспіль»? Що не так із Жулянми, де обіцяний термінал у Гостомелі? Збудувати там одноповерхову хатину, покрити дешевою вагонкою, встановити чотири робочі місця прикордонників — зовсім не великі інвестиції. І було б точно не гірше, ніж в аеропорту Любека, куди «райяни» разом із «Візейром» літали за милоу душу.

Хтось може собі уявити, що «Райянейр» зайде денними, тобто найзатребуванішими рейсами у той же Франкфурт, Мюнхен, а «Люфтганза» скаже «Ендшюльдіген, біте», — і самоліквідується? Під радісне «хі-хі» Ангели Меркель, що особисто переріже стрічку в терміналі... Хоча ціни в «Люфтганзи» не нижчі за «МАУ», а сервіс не краший.

Так, у Франкфурт лоукости літають. Але переважно у Франкфурт-Хан — за 70 км і 15 євро від міста. А в головний, «Інтернейшнл» зранку чи ввечері, коли вони там нікому особливо не заважають. Бо «Люфтганза» своїми хабовими рейсами дає робочі місця і податки до бюджету. Якщо «МАУ» цього не робить, то це питання до відповідних органів, які нині вже позбулися корупції і тому мають бути справедливими... Так, лоукости базуються у центральному аеропорту Будапешта — відколи «помер» «Малев», їх національний перевізник. А вже у Варшаві дискаунтери літають переважно із Модліна, за 30 кілометрів від столиці, — бо компанія «Льот» ще жива і навіть намагається трохи агресивно заходити на чужі ринки.

Але український народ любить «Райянейр» тією ж самою палкою любов'ю, що межує із обоюванням і яка завжди йде перед тотальним розчаруванням. Любить емоціями, а не розумом, завдяки міфу, який українці самі ж і створили: про тотально дешеві квитки за 10 євро, якими добрі ірландці обдаровуватимуть усіх охочих. Майкл О'Лірі, їх виконавчий директор, такого комунізму, до речі, не обіцяв.

Тому що середня вартість крісла «Райянейра» — 40 євро. Квитків за 10 євро є досить мало, продають їх сильно заздалегідь, і щоб купити дешево, треба не лінуватися вистежувати акції. Супердешеві квитки, за одне євро, справді бувають. Але переважно на західноєвропейських лініях із високою частотою польотів. А, наприклад, Софія—Барселона на літні місяці 2018 року, якщо купувати «без підготовки», — від 150-200 євро в два боки. І так далі.

Дешеві квитки нам може дати тільки конкуренція. Що ми і спостерігали на прикладі «Аеросвіту», «МАУ», які відповідно реагували на «візейри» з «райянами». А не ситуація, коли на ринку залишиться тільки один, хай навіть і з ірландською пропискою. Щоб на ринок заходили інші авіакомпанії, у тому числі й дискаунтери, треба збільшувати доходи населення плюс розвивати програми їх субсидування, як робить, зокрема, Ізраїль.

А усміхнений Порошенко, віра у добру і справедливу авіакомпанію та, що мені сподобалося найбільше, — надання «Райянейру» властивостей МВФ: мовляв, якщо на український ринок зайде він, то за ним потягнуться й інші перевізники, — яєсь кумедне хуторянство та інфантілізм в одному флаконі. Залишилося дочекатися, як «обдурені пасажери» вимагатимуть у Порошенка позбавити «Райянейр» звання лоукоста. Як такий, що не виправдав довіри. ■

ФІНАНСОВІ ПОТОКИ

Гроші в тумані

МВФ може дати Україні лише 1,5 млрд. доларів кредиту. Заробітчани торік принесли в державу 13 млрд. доларів

Юрій ПАТИКІВСЬКИЙ

Міжнародний валютний фонд не поспішає кредитувати Україну. Діалог між офіційним Києвом та Вашингтоном наразі зайшов у глухий кут. Українська сторона не готова підвищувати ціну на газ, а наш головний кредитор стверджує: тільки подорожчання головного енергоносія може побороти корупційні схеми в Україні, коли спершу закуповують дешевий газ нібито для домогосподарств, а потім перепродують його для промисловості. Окрім цього, дешевий газ означає фактичне субсидування державою багатих людей: у них великі домоволодіння, і вони споживають більше палива.

Одну з головних вимог МВФ до України — підвищення ціни на газ — влада намагатиметься пом'якшити шляхом збільшення внутрішнього видобутку.

Фото з сайту zp.ua.

Кошти, яких немає

Днями Міністерство економічного розвитку оприлюднило свій прогноз співпраці з МВФ. За його даними, уряд може отримати від Міжнародного валютного фонду в 2018 році лише 1,5 млрд. доларів. Попередній прогноз містив більш оптимістичні показники — планувався залучити 3,5 млрд. доларів. У 2019-му, згідно з прогнозами, від Міжнародного валютного фонду вдасться отримати 2 млрд. доларів (попередній прогноз — 3,4 млрд.), в 2020-му — 1,5 млрд. доларів (попередній прогноз — 3,3 млрд.), а в 2021-му — лише 1 млрд. доларів.

Утім експерти ставляться до таких цифр доволі скептично. І допускають, що фінансування може не бути взагалі. «Насправді Міністерство економіки до МВФ не має жодного стосунку. Вони кажуть, що буде 1,5 млрд. доларів, а я думаю, що нуль», — сказав економіст Олександр Охріменко. На його думку, грошей не буде тому, що вони не особливо й потрібні, ціни на газ також не підніматимуть.

Утім позвчора Прем'єр-міністр Володимир Гройсман, який раніше повторював, що

не піднімає ціну на газ, заявив: уряд опрацює формулу ціни на газ, яка «враховувала б поточну економічну ситуацію та глибокий соціальний аспект». «Цього опалювального сезону ціни не підвищувалися. Але на майбутні періоди ми маємо знайти формулу, яка буде запобігати неабсолютно цінам всередині країни... Треба дивитися на соціальний аспект, який може вплинути на погіршення якості життя громадян», — заявив він. У КМУ нагадали, що одним з пріоритетів є збільшення власного видобутку газу до 2020 року, що дозволить «позбутися необхідності імпортувати паливо і дасть можливість встановлювати ціну всередині країни без прив'язки до імпортованих паритетів».

Найкращий газ — видобутий власними руками

За словами Гройсмана, зростання видобутку газу в Україні збільшуватиметься на 1 млрд. кубометрів щорічно. «У нас поклади газу другі треті у Європі за обсягами. Поклади українського газу не розроблялися, і все, що стосувалося можливості видобутку українсь-

кого газу, знищувалося. Ми сьогодні створюємо умови, за яких обсяг видобутку буде зростати — не менше 1 млрд. на рік. Це забезпечить нашу незалежність від будь-кого, хто постачає газ в Україну», — сказав Прем'єр.

Ідеться про те, що Україна, за даними науковців, має 276 млрд. кубометрів підтверджених запасів газу (140 родовищ). Загальний потенціал родовищ — втричі більший — 923 млрд. кубометрів. Протягом останніх десятиліть Україна лише знижувала обсяг видобутку власного газу, в тому числі через низку політич-

них рішень. Позитивна динаміка видобутку газу була зафіксована у 2016 році. Загальний обсяг видобутку минулого року становив 14,6 млрд. кубометрів. Усього ж, за попередніми планами галузі, наша держава мала б видобувати близько 20 млрд. кубометрів. Утім за довгі роки до цієї цифри країна так і не наблизилася.

Тому говорити сьогодні про орієнтацію на газ власного видобутку було би, м'яко кажучи, завчасно. А керівникам держави доводиться лавірувати між ситуацією в Україні та вимогами кредиторів.

Де взяти, щоб повернути?

Більшість експертів схиляється до думки, що напередодні виборів на підвищення вартості газу влада не піде. А заяви Гройсмана про «об'єктивні» ціни можна розглядати як спробу зниження вартості блакитного палива. «Я не вірю, що буде велике зниження тарифів, але, найімовірніше, їх постараться трохи зменшити», — каже Охріменко.

Піти на радикальні кроки щодо зниження вартості газу уряд завадить ситуація у країні: борги ЖКГ становлять близько 40 млрд. гривень. Це рекордна цифра за всю нашу історію. Підвищувати ж ціну, як того вимагає Фонд, не дозволить електоральна ситуація.

Економісти вказують на одне важливе джерело надходження валюти до України: гроші заробітчани. Торік лише у вигляді приватних валютних переказів наша держава, за словами Охріменка, отримала 13 млрд. доларів. Ці гроші суттєво впливають на курс гривні, щоправда, як за їх допомогою погасити кредити перед МВФ, залишається питанням. А вже у нинішньому році Україна має заплатити за попередніми кредитами 2,4 млрд. доларів. Тож навіть отримавши 1,5 млрд., ми опинимося в мінусі. ■

А ТИМ ЧАСОМ...

Гривня: повільно, але вгору

Учора українська національна валюта гривня продовжила зміцнюватися на міжбанківському валютному ринку. Котирування гривні до долара стном на 10:50 встановилися нижче 26 гривень: на рівні 25,96-25,99 гривні за долар. Євро — 31,99-32,02 гривні; за російський рубль давали 0,4116-0,4127 гривні.

Днем раніше НБУ зміцнив офіційний курс гривні до долара на 4 копійки, встановивши його на рівні 26,02 гривні.

ПРОГНОЗИ

Торговельна війна, економічна криза

Світ сьогодні перебуває на межі масштабної економічної кризи. Таку думку оприлюднив фінансовий експерт Олексій Куц. Спричинять її американські санкції щодо китайського експорту. У відповідь Пекін висує свої санкції, що призведе до економічної стагнації. «А будь-яке уповільнення китайської економіки і, тим більше, масштабна криза в Китаї можуть спровокувати фінансову кризу 2.0», — сказав він, уточнивши, що така криза може вибухнути вже в другій половині 2018 року.

■ КОНТАКТИ

До Берліна за захистом

Петро Порошенко говорив з Ангелою Меркель про миротворців

Олег БОРОВСЬКИЙ

Учора Президент України Петро Порошенко провів у Берліні переговори з канцлером Німеччини Ангелою Меркель. На спільному з Порошенком брифінгу канцлер ФРН Меркель наголосила, що Україна повинна зберегти статус транзитера газу. Також вона висловила підтримку розміщенню миротворчого контингенту на Донбасі, повідомляє «Німецька хвиля».

Канцлер Німеччи-

ни Ангела Меркель заявила, що будівництво газопроводу «Північний потік-2» не відбуватиметься без участі України у транзиті російського газу на Захід. «Проект «Північний потік-2» неможливий без розуміння майбутньої ролі України у транзиті», — цитує її слова «Франс Пресс». «Це не лише економічне питання — є також і політичні міркування», — додала вона.

А ще Меркель заявила, що Німеччина підтримує запровадження на Донбасі миротвор-

чої місії ООН. «Ми прагнемо до обміну полоненими і дотримання перемир'я. На жаль, реального перемир'я немає», — зазначила вона. Канцлер також згадала про свою телефонну розмову із президентом РФ Володимиром Путіним, яка відбулася напередодні. «Ми не повинні послаблювати наші зусилля, тому що йдеться про людей та військовослужбовців, які втрачають свої життя», — додала канцлер ФРН.

Також під час пере-

говорів сторони констатували недостатній прогрес у виконанні Мінських домовленостей, заявила Меркель. Порошенко наголосив на необхідності продовження санкцій проти Росії у випадку невиконання нею Мінських угод.

Петро Порошенко розпочав робочий візит до Німеччини 9 квітня. Перед зустріччю з німецькими політиками він провів своєрідну «арт-підготовку» — у понеділок видання «Ганделсблатт» опублікувало його ексклюзивне інтерв'ю, в якому він назвав «Північний потік-2» «політичним проектом, який фінансує Росія». «Вибачте за різкі слова, але «Північний потік-2» — це політичний хабар за лояльність до Росії», — заявив Петро Порошенко. ■

■ КАРА

Таки страшний той вовк

Через санкції США російські олігархи з оточення Путіна за добу втратили 17 млрд. доларів

Ігор ВІТОВИЧ

Минулої п'ятниці США запровадили санкції проти 19 росіян, яких звинувачують у втручанні в американські вибори. До списку, зокрема, ввійшли 13 осіб із так званого «кремлівського списку», яким минулого місяця висунули звинувачення щодо втручання у вибори 2016 року в США. За словами міністра фінансів США Стівена Мнучіна, санкції будуть спрямовані на «постійні нечесні напади» з боку Росії. У Вашингтоні ці штрафні заходи описують як найжорсткіші дії, вжиті адміністрацією Трампа проти Москви. Міністр фінансів США заявив, що будуть додаткові санкції, щоб російські «чиновники та олігархи несли відповідальність за свою дестабілізаційну діяльність». Він не сказав, коли саме нові штрафні заходи запровадять, але повідомив, що вони перекриють доступ фізичних осіб до фінансової системи США.

У Москві спочатку віджартувались, але в понеділок, коли розпочали працювати фондові біржі, настало протверезіння. Американське видання «Форбс» повідомило, що лише за один день «чорного понеділка», як його вже охрестили, російські олігархи з оточення президента Володимира Путіна втратили приблизно 14 млрд. доларів. Американське видання, яке підраховує статки найбагатших людей планети, зазначило, що російські мільярдери зараз — серед лідерів антирейтингу за обсягами втрачених коштів. Станом на вчорашній день ця сума вже обчислювалася 17 млрд. доларів, такі оновлені дані подала PIA «Новості» з посиланням на рейтинг Bloomberg Billionaires Index (BBI), який оновлюється щогодини.

Індекс Московської біржі знизився станом на 14:36 понеділка майже на 7%, РТС — на 9,57%. На московському майданчику знижувалися у ціні акції «Сбербанку», «Газпрому», «Лукойлу», «Алроси», «Роснафти», «Норильського нікелю». Після 15:00 падіння звичайних акцій «Сбербанку» перевищувало 20%. На біржі в Лондоні падають у ціні папери майже всіх російських компаній, повідомляє Бі-Бі-Сі. Рубль у понеділок втратив у ціні щодо долара і щодо євро. Долар уперше з 16 листопада минулого року коштує дорожче 60 рублів. Євро подорожчав більш ніж на 2 рубля і в якийсь момент коштував дорожче 74 рублів — уперше з 4 серпня 2016 року.

Скидаючи акції російських компаній, інвестори намагаються мінімізувати свої ризики, вважають аналітики. Інвестори і партнери компаній з нового списку санкцій зобов'язані до 5 червня розірвати всі контракти з 12 компаніями, контрольованими російськими бізнесменами Олегом Дерипаскою, Віктором Вексельбергом, Ігорем Ротенбергом і Кирилом Шамаловим. Це стосується не тільки громадян і компаній із США, а й партнерів та інвесторів із третіх країн. А інакше вони також ризикують опинитися в американських санкційних списках.

За даними «Форбс», у понеділок найбільше втратив Олег Дерипаска: чверть своїх статків — мінус 1,5 млрд. доларів. За підсумками 2017 року Дерипаска перебував на 23-му місці у списку «Форбс». З урахуванням нових показників він може опинитися на 29-му місці. Поки найсильніше від санкцій постраждали компанії «Русал» і En+, яка об'єднує активи мільярдера в металургії, енергетиці та гірничовидобувній промисловості. «Русал» у повідомленні на сайті Гонконгської біржі попередила, що санкції Мінфіну США «можуть призвести до технічних дефолтів у зв'язку з певними кредитними зобов'язаннями групи». У результаті акції «Русала» на цьому майданчику впали більш ніж на 50%. На московській біржі торги паперами компанії «Русал» також почалися з різкого падіння — відразу на 46,9%, але потім акції трохи піднялися в ціні.

Аналітики зазначають, що якщо раніше США вели попереджувальний вогонь, то тепер уже — вогонь на ураження. Російський прем'єр Дмитро Медведєв пообіцяв потерпілим компаніям допомогу, оскільки вони є бюджетотворюючими. Але попередні оцінки такої допомоги вказують, що за сумою вона має бути більшою, ніж річні витрати Росії на медицину чи освіту. Росіяни мають допомогти «погорілим» олігархам Путіна з власної кишені. І не лише «допомогти рублем», а й бути готовими до пов'язаного з цим стрибка цін на більшість споживчих товарів. ■

■ ІХНІЙ ВИБІР

Третій термін Віктора Орбана

На парламентських виборах в Угорщині знову перемогли євроскептики з «Фідес»

Ігор ВІТОВИЧ

На недільних парламентських виборах в Угорщині передбачувано перемогла правляча коаліція на чолі з правоконсервативною партією «Фідес» прем'єр-міністра Віктора Орбана. За даними на вчорашній день, після підрахунку 99% відданих на виборах голосів, політична сила Орбана буде мати в парламенті конституційну більшість: 133 зі 199 депутатських мандатів, тобто більше двох третин парламентських місць. Це вже третя поспіль перемога «Фідес» і третя чотирирічна прем'єрська каденція самого Орбана, який назвав результат виборів «історичною перемогою».

Переможець отримує все

До парламенту також потрапили права радикально-націоналістична опозиційна партія «Йоббік» (26 мандатів), Соціалістична партія та Демократична коаліція, які отримали, відповідно, 20 і 9 мандатів. Ще одне політичне угруповання, котре буде представлене в парламенті — «Політика може бути іншою», — репрезентуватимуть 8 депутатів. По одному мандату отримають ліва партія «Разом», один незалежний кандидат та один представник німецької меншини. Явка склала близько 70 відсотків. Ця цифра значно перевищила показник під час виборів 2014 року (тоді активність виборців становила 62 відсотки) та є рекордною з 1994 року.

На загальноєвропейському політичному тлі в угорському парламенті надзвичайно слабо та нечисленно представлені традиційні проєвропейські ліберальні політики. Натомість і у владі, і в опозиції домінують затяті націонал-шовіністи, які і за намірами, і за симпатіями більше пасують до російської політичної сцени.

Щоб перемогти на виборах 8 квітня, прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан запустив кампанію

ненависті до біженців та мільярдера Джорджа Сороса, який намагається захистити залишки демократичних сил в Угорщині. Орбан та його політична сила перебрали під свій контроль більшість ЗМІ країни, а саме вони «ліплять» вподобання виборців. Орбан та «Фідес» були настільки впевнені в перемозі, що навіть не завадали собі клопоту підготувати щось схоже на виборчу програму чи взяти участь у передвиборчих дискусіях. Але одного в них не віднімеш — владна партія запустила на вибори багато створених нею ж фейкових, нікому не відомих партій. Завданням цих партій-фантомів було ослабити чи підсилити позиції реальних політичних гравців. Упродовж попередніх двох каденцій «Фідес» змінила виборче законодавство «під себе» таким чином, що переможець отримує все. Владна коаліція набрала на виборах 49% голосів, але отримала 68% парламентських мандатів.

Віктор Орбан керує країною з 2010 року і за останні роки став чинником роздратування для ЄС та України. Євросоюз неодноразово критикував угорського прем'єра за обмеження свободи ЗМІ, громадянських прав та міграційну політику. Саме Віктор Орбан очолив опозицію політиці розподілу біженців по країнах ЄС. Цю передвиборчу кампанію угорський прем'єр побудував на критиці міграційної політики ЄС та звинуваченні мільярдера Джорджа Сороса в намаганні заповнити Угорщину мігрантами. Використання образів зовнішніх ворогів та роз'єднаність опозиції

Віктор Орбан за останні роки став чинником роздратування для ЄС та України.

дозволили Віктору Орбану зберегти владу на наступні чотири роки.

«Банда чотирьох»

Перемога Орбана — не дуже приємна новина для української влади. Після ухвалення українського закону про освіту у вересні 2017 року відносини України та Угорщини погіршилися. Конфлікти між Україною та Угорщиною з'явилися ще навесні 2014 року, коли Віктор Орбан у розпал російської агресії зажадав автономії для угорців Закарпаття. Проте саме закон про освіту став найбільшим каменем спотикання у відносинах. Відтоді Віктор Орбан та міністр закордонних справ Угорщини Петер Сіярто, якого вважають найбільшим «яструбом» в уряді, стали найбільш виразними критиками української політики, зазначає Бі-Бі-Сі.

Не раді перемозі «Фідес» і в Брюсселі. Не випадково перші привітання з перемогою Орбан отримав із Варшави: від глави правлячої партії «Право і справедливість» Ярослава Качинського, прем'єр-міні-

стра Матеуша Моравецького, спікера Сейму Марєка Кухцінського. Останній зазначив у «Твіттері»: «Центральна Європа високо тримає прапор свободи». У цих словах чітко проглядає натяк, що несвобода йде з Брюсселя, від Євросоюзу. Варшава і Будапешт ставлять кістку опозиції єдності Європейського Союзу. Вони вимагають від Брюсселя фінансової підтримки, але водночас і невтручання у їхні внутрішні справи. Їх підтримують Чехія та Словаччина. Так Вишеградська четвірка перетворилася на «банду чотирьох», яка сприяє розхитуванню спільного європейського корабля.

Організація з безпеки і співробітництва в Європі критикує спосіб проведення передвиборчої кампанії. ОБСЄ звертає увагу, що не всі політичні партії мали рівні шанси, щоб представити свою програму. Організація представила в Будапешті свій звіт, в якому сказано, що кампанія партії «Фідес» покривалася інформаційними акціями угорського уряду. ■

ЦІНИ

Огірки дорожчі за м'ясо

З початку року агропродукція подорожчала на 11 відсотків

Олена ЯРОШЕНКО

Українські тепличні комбінати різко підвищили ціни на огірки та капусту. Істотному подорожчання місцевої продукції не перешкоджає навіть присутність на ринку огірків із Туреччини і Польщі. На кінець минулого тижня господарства відвантажували гладкі огірки по 48-52 гривні за кілограм, або майже на чверть дорожче, ніж тижнем раніше. Огірки колючих сортів надходять у продаж по 68-72 гривні, здорожчавши в середньому на 55 відсотків. 20 відсотків у ціні додає й рання капуста. Стрижку цін посприяло не лише збільшення попиту перед святковими вихідними, а й істотне подорожчання імпортованої продукції, ціни на яку за тиждень виросли в середньому в півтора раза. В підсумку українські тепличні огірки коштують у 1,7-2 рази дорожче, ніж на початку квітня минулого року. Однак багато учасників ринку не виключають, що вже наступного тижня в цьому сегменті варто очікувати цінового зниження.

Тим часом, за інформацією проекту «АПК-інформ: овочі і фрукти», тепличні помідори з початку тижня подешевшали

Від великодніх цін на огірки очі покупців теж побільшали.
Фото з сайта znaj.ua.

в середньому на 5 відсотків: з 55 до 52 гривень за кіло. Йти на цінові поступки господарства змушені навіть в умовах подорожчання імпортованих томатів із Туреччини, які з початку тижня зросли в ціні на 18-19 відсотків. Проте й українські тепличники відвантажують томати в середньому на 18 відсотків дорожче, ніж в аналогічний минулорічний період. Утім уже наступного тижня ціни на цю продукцію можуть знизитися ще, бо врожай збільшується.

Ціни на яловичину і телятину за останній місяць мало змінилися. Хоч свинина вже й наздоганяє яловичину, а деякі її види навіть переганяють.

Голова Антимонопольного комітету України Юрій Терентєв констатував, що за останні півроку окремі види м'яса навіть подешевшали. «Сьогодні ціни на м'ясні продукти не викликають занепокоєння. Важка ситуація була влітку й у вересні 2017 року, коли Антимонопольному комітету довелося втручатися

в ситуацію. Але після цього ціни на м'ясну продукцію і курятину стабілізувалися». Серед соціальних продуктів яйця та курятина подешевшали найбільше.

Інша тенденція на ринку молокопродуктів. Як повідомляє прес-служба Асоціації виробників молока, глобальний попит на масло залишається високим, що відображається на цінах, які знову підскочили після серйозного зниження у вересні-січні. Не вплинув навіть той факт, що виробництво масла в Європі та США зросло на 2,2-4,3 відсотка. Споживання молокопродуктів у розвинутих країнах постійно зростає. Експерти прогнозують, що в другій половині року існує велика ймовірність повернення рекордних цін на масло. У березні Український молочний індекс, що показує умовну прибутковість виробництва молока в комерційних господарствах, впав відразу на 8,7 відсотка, продовживши негативну тенденцію перших двох місяців року. Нагадаємо, що в Україні споживання молочки населенням знижується останні двадцять років. Підвищення цін впливає на попит паралельно зі зниженням кількості та якості молочної продукції. ■

ОФІЦІЙНО

Яровина вже у сівалках

Весняні зернові та зернобобові почали сіяти у 13 областях

Оксана СИДОРЕНКО

На кінець минулого тижня по Україні встигли засіяти 138 тисяч гектарів. Загалом під ярі культури цьогоріч запланували 2,38 мільйона гектарів. У розрізі культур посіяно: ярого ячменю — 82 тис. га (5 відсотків до прогнозу); вівса — 3 тис. га (1 відсоток); пшениці — 2 тис. га (1 відсоток); гороху — 51 тис. га (12%).

Продовжується підживлення озимих на зерно. Поживні речовини внесено на площі 4,5 млн. га, що становить 62 відсотки до прогнозу. Крім того, озимий ріпак підживлений на 776 тис. га (77 відсотків).

У Хмельницькій області завершено підживлення озимих зернових на площі 229,7 тис. га. Найбільші площі підживлено в Одеській, Запорізькій, Херсонській і Миколаївській областях, від 95 до 69 відсотків озимини.

Обстеження посівів озимих зернових культур під урожай 2018 року показує, що з посіяних 7,3 мільйона гектарів сході отримано на 99,7 відсотка площ. Із них у доброму та задовільному стані перебуває майже 89 відсотків. У слабкому та зрідженому стані зафіксовано озимі на 816,5 тисячі гектарів. Сходи озимого ріпаку з посіяного мільйона гектарів отримано на 99 відсотках площ, із них у доброму та задовільному стані — 887,3 тисячі гектарів.

За інформацією прес-служби Міністерства аграрної політики, озимі культури на зерно під урожай нинішнього року висіяні в наступному обсязі: пшениці — 6,3 млн. га, ячменю — 0,8 млн. га, жита — 149,4 тис. га. Озимого ріпаку на зерно минулої осені посіяли на 12 відсотків більше, ніж попередньої. Деяко збільшилася також площа під озимією пшеницею. ■

НОВИНИ ПЛЮС

Продайте меду європейцям

Офіс із просування експорту при Мінекономрозвитку зібрав найпривабливіші пропозиції для постачальників запакованого меду в межах міжнародних тендерів GPA, зокрема, від державних замовників з Європи. Про це йдеться у повідомленні на сайті офісу.

Відповідні тендерні оголошення з Румунії, Словенії та Польщі офіс пропонує розглянути українським виробникам. Використати нові можливості та заявити про себе на міжнародній арені закликають і ринкові експерти. Ознайомитись із тендерними ого-

лошеннями можна на сайті <https://epo.org.ua/gpa-honey/>. Як відомо, Україна вже ввійшла в п'ятірку найбільших виробників меду в світі та є другим після Китаю його експортером за обсягом продажів до країн Європейського Союзу.

В'єтнаму відновить закупівлю пшениці

Узгоджено перспективи експорту української пшениці до В'єтнаму та скасування тимчасової заборони на імпорту української пшениці до цієї країни. Представницька зустріч відбулася в рамках візиту в'єтнамської делегації до України для ознайом-

лення з фітосанітарними процедурами, які здійснюються при експорті пшениці. Обговорили вимоги та принципи українського законодавства у галузі фітосанітарного контролю, карантину рослин, проаналізували вимоги та механізм фітосанітарної сертифікації українських товарів, обсяги українського експорту зерна та олійних культур, вимоги до фумігації зерна в Україні. Держпродспоживслужба відзначає важливість таких діалогів компетентних органів України та В'єтнаму для поглиблення співпраці у фітосанітарній сфері та збільшення обсягів взаємної торгівлі товарами рослинного та тваринного походження. ■

РЕКЛАМА

Для дому на довгі роки

Пане міністре, мій чоловік півтора року офіційно пробує в АТО. Чи належить йому отримати землю і куди для цього звертатися?

Ірина Остапчук

На які наділи мають право захисники Вітчизни?

Учасники бойових дій та особи, прирівняні до них, мають право на першочергове відведення у власність або користування земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва (для городництва — у користування). У межах норм безплатної приватизації (передачі) земельні ділянки передаються у власність у таких розмірах:

- 1) для ведення садівництва — не більше 0,12 га;
- 2) для ведення особистого селянського господарства — не більше 2,0 га;
- 3) для будівництва й обслуговування жилого будинку в селах — не більше 0,25 га, в селищах — не більше 0,15 га, в містах — не більше 0,10 га.

Куди звертатися для отримання земельної ділянки?

Учасникам АТО необхідно звернутися з клопотанням до органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки у власність або користування:

- сільської, селищної, міської ради (якщо питання стосується земель комунальної власності відповідних територіальних громад);
- обласні, районні ради передають земельні ділянки у власність або в користування з відповідних земель спільної власності територіальних громад для всіх потреб;

• районні державні адміністрації на їхній території передають земельні ділянки із земель державної власності у власність або в користування у межах сіл, селищ, міст районного значення для всіх потреб (за межами населених пунктів земельні ділянки для городництва, ведення садівництва, ОСГ та будівництва індивідуального житлового будинку вони не передають);

- обласні державні адміністрації на їхній території передають земельні ділянки із земель державної власності у власність або в користування у межах міст обласного значення та за межами населених пунктів, а також земельні ділянки, що не входять до складу певного району, або у випадках, коли районна державна адміністрація не утворена, для всіх потреб;
- Головного управління Державної служби Украї-

■ КОНСУЛЬТАЦІЯ ВІД МІНІСТРА

Як учаснику АТО отримати земельну ділянку?

Відповідає міністр юстиції Павло Петренко

ни з питань геодезії, картографії та кадастру в області (якщо питання стосується земельних ділянок для ведення садівництва або особистого селянського господарства державної власності).

Кабінет Міністрів України приймає рішення щодо передачі (надання) земель державної власності, зокрема ріллі, багаторічних насаджень для несільськогосподарських потреб, лісів для нелісогосподарських потреб, а також земельних ділянок природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного призначення та особливо цінних земель.

Як виглядає клопотання?

У клопотанні зазначаються цільове призначення земельної ділянки та її орієнтовні розміри (в межах норм).

До клопотання додаються:

- 1) графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце розташування земельної ділянки (наприклад, викопіювання з кадастрової карти);
- 2) копія паспорта та копія ідентифікаційного номера;
- 3) документ, що посвідчує участь в АТО (посвідчення, довідка).

Чинниками забороняється вимагати додаткові матеріали та документи.

Рішення про надання дозволу на розробку проекту землеустрою або про мотивовану відмову має бути прийнято в місячний строк.

Що може бути підставою для відмови?

Лише невідповідність місця розташування об'єкта вимогам законів, прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, генеральних планів населених пунктів та іншої містобудівної документації, схем землеустрою, техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, проектів землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів, затверджених у визначеному порядку.

Як проходить відведення земельної ділянки?

У разі прийняття уповноваженим органом рішення про надання дозволу на

Учасники бойових дій мають право на першочергове отримання земельних ділянок.

Фото з сайту vika.if.ua.

розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки потрібно замовити в землевпорядній організації виготовлення такого проекту.

Виконавцем робіт може бути тільки особа з сертифікатом інженера-землевпорядника. Проект відведення земельної ділянки розробляється на підставі укладеного із замовником договору. Термін виконання робіт не може перевищувати 6 місяців.

Проект підлягає погодженню з територіальним органом Держгеокадастру. У випадку розташування земельної ділянки у межах населеного пункту, або якщо на ділянці планується розташування об'єкта будівництва, потрібно отримати погодження з управлінням з питань містобудування та архітектури місцевої державної адміністрації або місцевої ради.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки залежно від її призначення, цінності та місця розташування може підлягати також погодженню зі: структурним підрозділом обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища; центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, відповідним структурним підрозділом обласної, Київської чи Севастопольської місь-

кої державної адміністрації у сфері охорони культурної спадщини; центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства; центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства.

Строк розгляду: протягом 10 робочих днів із дня одержання проекту (двоцифровий строк з дня отримання погодженого проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки (а в разі необхідності здійснення обов'язкової державної експертизи землепорядної документації згідно із законом — після отримання позитивного висновку такої експертизи).

Підстава для відмови — лише невідповідність його положень вимогам законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, документації із землеустрою або містобудівної документації.

Як зареєструвати земельну ділянку в Державному земельному кадастрі?

Необхідно звернутися до територіального органу Держгеокадастру за місцем розташування земельної ділянки та надати наступні документи:

- 1) заяву про внесення відомостей до Державного земельного кадастру;
- 2) оригінал документації із землеустрою, яка є підставою для формування земельної ділянки (погоджений про-

ект землеустрою, за потреби, позитивний висновок експертизи);

3) документацію із землеустрою, яка є підставою для формування земельної ділянки, у формі електронного документа.

Строк розгляду такої заяви — 14 днів. Внесення відомостей до Державного земельного кадастру здійснюється безоплатно.

Як провести затвердження проекту землеустрою?

Рішенням про надання земельної ділянки за проектом землеустрою щодо її відведення здійснюється затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Чи потрібно реєструвати право на земельну ділянку в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно Мін'юсту?

Так, потрібно. Для цього слід звернутися до суб'єкта, уповноваженого на проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, а саме до виконавчого органу сільської, селищної чи міської ради або до місцевої державної адміністрації, в тому числі через центри надання адміністративних послуг. Державну реєстрацію речових прав на землю здійснюють також юридичні особи, акредитовані Мін'юстом, та нотаріуси.

Які документи потрібні:

- 1) заява встановленої форми, яку формує державний реєстратор;
- 2) документ, що посвідчує особу;

3) засвідчена копія рішення про безоплатну передачу земельної ділянки у власність або надання у користування;

4) витяг із Державного земельного кадастру про земельну ділянку (подається у разі, коли в документі, що подається для державної реєстрації, відсутні відомості про її кадастровий номер, а також у разі, коли в результаті доступу до Державного земельного кадастру державним реєстратором встановлено відсутність відомостей про відповідну земельну ділянку);

5) документ, що підтверджує внесення плати за державну реєстрацію права власності на нерухоме майно — в розмірі 0,1 прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Куди звертатися, щоб отримати детальну консультацію?

Координаційний центр з надання правової допомоги м. Київ, вул. Січових Стрільців, 73, офіс 312.

Телефон: (044) 486-71-06. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Скільки в Україні учасників АТО?

Станом на кінець березня, за інформацією, що надійшла від відомчих комісій щодо надання статусу учасника бойових дій особам, які брали участь у проведенні антитерористичної операції, статус учасника бойових дій надано 329 488 особам. Про це повідомляє Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції. Водночас 111 осіб цього статусу були позбавлені.

Допомога ветеранам

До 5 травня всім учасникам бойових дій буде виплачено щорічну одноразову матеріальну допомогу. Як повідомляє «Юридична сотня», щороку Кабінет Міністрів видає постанову, в якій закріплює розміри виплат на кожен рік. Цьогоріч отримають

виплату всі особи, які отримали посвідчення УБД, інваліда війни (особи з інвалідністю внаслідок війни) або члена сім'ї загиблого. Районні органи соціального захисту населення перераховують кошти через відділення зв'язку або установи банків на особові рахунки громадян. У випадку неотримання цієї допомоги слід особисто в письмовій формі звертатися до управління соцзахисту із заявою.

Згідно з урядовим рішенням, виплату щорічної разової грошової допомоги до 5 травня у 2018 році передбачено у таких розмірах:

- 1) особам з інвалідністю внаслідок війни та колишнім малолітнім (яким на момент ув'язнення не виповнилося 14 років) в'язням концентраційних таборів, гетто та інших місць примусового тримання, визнаними особами з інвалідністю внаслідок загального захворювання, трудового каліцтва та з інших

причин:

- I групи — 3 685 гривень;
- II групи — 3 265 гривень;
- III групи — 2 845 гривень;

2) учасникам бойових дій та колишнім неповнолітнім (яким на момент ув'язнення не виповнилося 18 років) в'язням концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового тримання, а також дітям, які народилися в зазначених місцях примусового тримання їхніх батьків, — 1 265 гривень;

3) особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, — 3 685 гривень;

4) членам сімей загиблих і дружинам (чоловікам) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни, дружинам (чоловікам) померлих учасників бойових дій, учасників війни та жертв нацистських переслідувань, визнаних за життя особами з інвалідні-

стю внаслідок загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге, — 630 гривень;

5) учасникам війни та колишнім в'язням концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового тримання, особам, які були насильно вивезені на примусові роботи, дітям партизанів, підпільників, інших учасників боротьби з націонал-соціалістським режимом у тилу ворога — 525 гривень.

Безкоштовна англійська

З 15 квітня стартує акція з безкоштовного вивчення англійської мови для учасників АТО. Уроки відбуватимуться по неділях. Зареєструватися на безкоштовні уроки можна на сторінці команди Anomaly у «Фейсбуці» або на сайті «Життя після АТО» (life-after-ato.com.ua). ■

■ ДОВКІЛЛЯ

Зелене світло
— відходам

Чи допоможе Угода про асоціацію з ЄС вирішити екопроблеми регіонів

Світлана ЧЕРНЕЦЬКА

Величезна кількість екологічних проблем, пасивність влади і протистояння зусиллям активістів їх вирішити. Такою наразі є ситуація в регіонах, однак чи зможе виконання зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію вирішити ці проблеми.

Больові точки екології в регіонах

Проблеми з екологією — типові для всієї України. Попри те, що кожен регіон має свої нюанси та особливості, однак у підсумку топ-десять проблем кожного регіону все-таки дуже подібні. У топ-проблем зазвичай виходять поводження з відходами, стан екологічної свідомості, ситуація з питною водою та зеленими насадженнями. Ці проблеми найчастіше озвучують у медіа-просторі, порушують активісти та пересічні мешканці, а подекуди вони навіть удостоюються уваги влади.

Однак є безліч аспектів, які теж потребують уваги влади і громадськості та вирішення. Їх рідше порушують, оскільки вони або стосуються вузької частини населення (наприклад, спорудження ГЕС на річках — проблема, яка хвилює екологів, місцевих мешканців та туристів), або пересічні українці не уявляють масштабу чи гостроти проблеми (вирубка лісів, розорювання земель, знищення червонокнижних видів тощо).

«Пострадянське суспільство не розуміє важливості екологічних проблем. От як тоді казали «спочатку збудуємо соціалізм», — тоді займемося проблемами довкілля, так і досі залишився цей момент екологічної прокрастинації. Однак не можна бути успішним, якщо ти помираєш від раку. Тому формування екологічної свідомості — найбільша проблема і найважливіше завдання», — каже Олег Перегон, координатор Харківської обласної громадської організації «Зелений фронт».

Вода, дерева і сміття: де найбільші проблеми

Однею з найгостріших проблем у кожному регіоні країни наразі є проблема поводження з відходами. Вона актуальна для всіх категорій відходів, яких у Національній стратегії поводження з відходами нараховується шість, однак найбільш близьким для пересічного українця є аспект побутових відходів.

«У Тернопільській області відсутня система управління твердими побутовими відходами (ТПВ) та іншими видами відходів: роздільний збір, вивезення, вторинне використання, утилізація або переробка. При цьому на території області є більше 850 несанкціонованих сміттєзвалищ», — коментує Галина Проців, керівник екологічного клубу «Край».

Із майже 1 млн. тонн відходів різних категорій, які утворюються в Тернопільській області, утилізується та переробляється належним чином близько 20%. Проблемною, з екологічної точки зору, є переробка відходів переробної і харчової промисловості.

А міське сміттєзвалище біля с. Малашівці Зборівського райо-

ну розташоване в зоні Горішньо-Іваківського водозабору, який на 70% забезпечує питною водою потреби обласного центру. Годі й зауважувати, що сміттєзвалище переповнене, що влаштоване не відповідно до всіх вимог і є предметом постійних дискусій та конфліктів між владою Тернополя та мешканцями Малашівців.

«Вся Україна свого часу говорила про трагедію, яку спричинила пожежа в Грибовичах на Львівщині. На щастя, на сміттєзвалищах на Харківщині люди не гинули, але не менші пожежі раз по раз спалахують на звалищах у Люботині, Дергачах тощо», — коментує Олег Перегон.

Обидва активісти, попри те, що з різних куточків України, з іншим кліматом, умовами, структурою економіки, одногослоно заявляють про непридатність для вживання води, яку використовують як питну в їхніх регіонах.

Олег Перегон заявляє, що харківська вода містить забагато сульфатів і тому її не можна пити. Галина Проців, зі свого боку, зауважує, що суттєві проблеми має очищена вода з Дністра, яку вживають на Тернопільщині.

«Є 60 показників якості води. Коли оцінку води проводили в новітній лабораторії, обладнаній за підтримки американського донора, то мали жахливі результати. Якби споживачі дізналися про це — не могли б пити воду з кранів. Діючим лабораторіям у місті бракує обладнання, реактивів, знання методик», — каже Галина Проців.

За даними дослідження Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля», на території Тернопільської області налічується 139 очисних споруд, з яких 127 не забезпечують повної біологічної очистки. Із 35 міст і селищ області каналізаційними очисними спорудами забезпечені 24, проте лише 4 станції працюють ефективно. Головною причиною є значна зношеність каналізаційних мереж, насосних станцій, очисних споруд, припинення експлуатації обладнання у зв'язку з високою енергоємністю, низька кваліфікація обслуговуючого персоналу, недостатня увага міських і селищних рад до питань забезпечення належного функціонування згаданих об'єктів.

Ще одна велика проблема міст — ситуація із зеленими насадженнями. Не раз ЗМІ будь-якого українського міста висвітлювали те, як нещадно нищать парки за дала будівництва житлових кварталів, а ліси та заповідні території — заради деревини чи тих же розважально-відпочинкових комплексів.

«Це стає можливим через відсутність паспортизації зелених насаджень у містах. Усі дерева мають бути прописані поштуч-

Більшість українців, на жаль, навіть не усвідомлюють суті і масштабу екологічних загроз.
Фото з сайту exo.in.ua.

но, і тоді зрубати можна лише за умови посадки десь аналогічного саджанця. Нема паспортизації — важко довести, що ці насадження не підлягають зрубаванню, і їх можуть зрізати вночі без будь-яких санкцій за це», — пояснює Галина Проців.

Чий це клопіт?

Україна зобов'язується поступово наблизити своє законодавство до законодавства ЄС, але без його реалізації та дотримання на регіональному і місцевому рівні це законодавство може залишитися документом у шухляді. Неспроможність системи державного управління належно забезпечити виконання функцій та здійснення повноважень у захисті

природного заповідника, лише три молодих заповідних парки. Однак показовим аспектом «турботи» влади про стан заповідних територій стало призначення директором заповідного парку «Гомільшанські ліси» депутата Івана Северина, який збирав підписи серед місцевого населення за ліквідацію національного парку.

Протести громадськості проти призначення, підкріплені фактами та публічними висловлюваннями, малосумісними з посадою директора заповідної території, таки дали результат — Северина звільнили, однак він залишився на посаді заступника парку.

Такі випадки є радше типовими, ніж винятками, і демонстру-

«Змусити звітувати і нести відповідальність»

Угода про асоціацію з ЄС має законодавчі акти, обов'язкові до імплементації Україною, практично в кожній сфері охорони довкілля. Більшість із них наразі не імплементовані і в стані розробки та адаптації. Однак навіть прийняття законодавчих актів та стратегій на національному рівні — недостатній крок. Наступними на черзі мають бути підзаконні акти, інструкції, постанови, накази, що регулюватимуть цю сферу. Природно, що це займе дуже багато часу. Тож, якщо є бажання вирішувати в регіонах екологічні проблеми — влада мусить шукати ці рішення та втілювати їх, не очікуючи на вказівки згори.

Починати варто з екологічної освіти, оскільки більшість українців навіть не усвідомлює суті і масштабу екологічних загроз. Вади вітчизняного законодавства у сфері екопросвітництва та екоосвіти, екологічного інформування населення полягають у тому, що не передбачено конкретних видів адміністративної або кримінальної відповідальності керівників за непроведення громадських слухань або за фальшування їх результатів, порушення нормативів при їх підготовці та здійсненні.

Активісти-екологи переконані: вирішення проблеми пасивності влади у вирішенні екопроблем лежить у запровадженні санкцій за порушення законодавства.

«Лише невідворотність покарання змусить посадовців виконати свої обов'язки щодо інформування громадськості та врахування громадської думки при прийнятті рішень. Отже, необхідне більш жорстке законодавство у цій сфері та більш жорстка практика реагування з боку європейських партнерів на факти порушення тих чи інших нормативів. Усі положення Організації економічного співробітництва та розробки повинні бути відображені у регіональній політиці», — вважає Олег Перегон.

Якщо ж і якісь аспекти охорони довкілля законодавчо не регулюються, і влада пасивна у тому, аби якось їх врегулювати та вирішити на місцевому рівні, то залишається лише один шлях — громадський тиск та ініціати-

Поки перемоги над екологічними проблемами — справа небайдужих громадян та активістів. А влада часто залишається осторонь.

довкілля є викликом, що проявляється на національному, регіональному та місцевому рівнях.

«Найчастіше про регіональні екологічні проблеми першими мають інформацію представники громадськості, а не контролюючі органи. При цьому вони не лише активно поширюють екологічну інформацію, а й протистоять злочинам у природоохоронній сфері», — каже Галина Проців.

Яскравою ілюстрацією цього твердження є ситуація зі спорудженням каскаду ГЕС на Дністрі. Ідею реалізувати компанія УкрГідроенерго спільно з Міністерством енергетики. Отримавши енергію від роботи ГЕС купуватиме держава за «зеленим тарифом». Тож це може бути дуже прибутковим бізнесом, який, однак, може знищити унікальну екосистему, червонокнижні види рослин і риб, знищить туризм у каньйоні Дністра, а також банально затопить частину прилеглих до Дністра сіл. Спільна боротьба активістів, місцевих мешканців та ЗМІ наразі відтермінувала, однак остаточно не ліквідувала ідею спорудження каскаду ГЕС. При цьому влада області зайняла пасивно-нейтральну позицію, ігноруючи вимоги небайдужих громадян захистити заповідну територію.

На Харківщині ж немає жод-

ють тенденцію, що поки перемоги над екологічними проблемами — справа небайдужих громадян та активістів. А влада часто залишається осторонь.

«Харківська міська рада щорічно приймає десятки екологічно значущих рішень. Це рішення про будівництво певних об'єктів, ліквідацію зелених зон, застосування певних технологій у сфері поводження з відходами, водопідготовки, будівництва та реконструкції різноманітних об'єктів тощо. Ані на сайті ХОДА, ані на сайті Харківської міської ради немає жодного заходу, спрямованого на екоосвіту або екопросвітництво, пропаганду екологічних знань або навичок серед населення», — каже Олег Перегон.

І поки владні структури скаржаться на брак кадрів, повноважень чи коштів, громадськість чи приватні підприємства досягають маленьких перемог.

Наприклад, усе більше їх стає у сфері роздільного збору та переробки відходів. У Харківській області у 20 населених пунктах діють елементи роздільного збору відходів у населення, а в Тербовлянському районі на Тернопільщині така система успішно функціонує завдяки вдаль організації процесу приватним бізнесом, який був витіснений з обласного центру.

ЮВІЛЕЙ

Не проСТО дата

До 100-річчя від дня народження письменника Олесь Гончар у Національному університеті урочисто відкрили літературний музей і вручили премії талановитим митцям

Тарас ЗДОРОВИЛО

До 100-річчя з дня народження Олесь Гончар у Національному університеті ім. Шевченка на філологічному факультеті в аудиторії № 15 урочисто відкрили літературний музей відомого українського письменника.

А у актовій залі філфаку, де не було де й яблуку впасти, відбулися урочистості з цієї нагоди: зокрема, слово мала 92-річна дружина ювіляра Валентина Данилівна (віддала для експозиції музею домашні матеріали літературної спадщини чоловіка), письменники Юрій Мушкетик, Володимир Яворівський, поет Дмитро Павличко й багато інших достойних людей. Творча спадщина Олесь Терентійовича — академіка, Героя соцпраці, Героя України (це звання йому присвоїли посмертно у 2005 році) — надишає нинішнє покоління, як жити й працювати на благо України.

Нагадаємо, що народився Гончар на Полтавщині, у три роки залишився без матері, виховувався дідусем і бабусею. Рано проявився його талант — писав поезію й прозу. У 1938 році вступив до Харківського університету, але з початком війни пішов добровольцем на фронт у лавах студентського батальйону. У 1942 році потрапляє у полон, згодом тікає з нього й у 1943-му — знову продовжує воювати. Це була мужня людина, про що говорять бойові нагороди сержанта-мінометника: мав найвищі солдатські відзнаки — два ордени («Червоної зірки» й «Слави») й три медалі «За відвагу». Жоден український письменник не мав таких бойових нагород.

По війні закінчує вже Дніпропетровський університет і починається його творча діяльність. Під пхвал критики потрапив знаменитий «Собор», де Гончар показав проблеми, які існували за часів СРСР (спеціальну статтю на цю тему «УМ» опублікувала 4 квітня). У 1960-х роках Гончар відмовився підписуватися під ганебним листом-пасквілем (за що ледь не потрапив за ґрати) проти Івана Дзюби за його памфлет «Інтернаціоналізм чи русифікація?».

Олесь Терентійович головував у Спільці письменників упродовж 12 років, його твори перекладені на 67 мов світу: Гончар знав увесь світ і перш за все, як відомого українця, художника слова, який прославляв свій народ. Був у числі перших, хто створював «Народний рух України» й одним із ініціаторів відбудови Михайлівського Золотоверхого собору.

Також у рамках урочистих заходів із нагоди відзначення 100-річчя від дня народження письменника в актовій залі університету відбулося вручення щорічної Державної літературної премії ім. Олесь Гончара. За рішенням комітету з присудження премії імені Олесь Гончара, її лауреатом у 2018 році стала письменниця Тетяна Фольварочна (Пишнюк) за книгу «Нерозгаданий постскрипту». Відзнакою комітету з присудження премії імені Олесь Гончара була нагороджена й Світлана Йовенко за повість «Київ, вставай!» ■

МОРАЛЬ І ПРАВО

Кому — голова, а кому — провокація

Відлуння скандалу з хлібом у смітнику

Катерина ЛАЗАНЮК

В Одесі трапилося одразу два епізоди з викинутим до смітника хлібом. Перший випадок зафіксував одеський Олег Дідик. Фото, на якому десятки батонів хліба лежать нагорі вщерть заповненого смітника, підірвали «Фейсбук».

Смітник розташований на вулиці Марсельській, біля популярного в місті супермаркету «Таврія В». Користувачі соцмережі одразу припустили, що хліб викинули саме звідти. Публікація за день набула понад 45 тисяч поширень. Людей обурило аморальний вчинок, дехто порадив роздати хліб

бідним, хтось — нагодувати бездомних тварин. Знайшлися і ті, хто назвав фото підбуркою та провокацією.

Представники супермаркету причетність до викинутого хліба відкидають. «Схоже, що це хліб Четвертого хлібозаводу (належить до групи хлібозаводів ВАТ «Одеський коровай». — Ред.), а він іде на повернення, поставачальник його забирає», — прокоментував ситуацію представник рекламного відділу «Таврії В» Олександр Приходько. Рекомендацію роздавати протерміновані продукти малоабезпеченим там назвали неприйнятною, оскільки це заборонено законом про захист прав споживачів.

У той самий день мережу об-

летіло фото одеситки Світлани Середи з вулиці Варненської, 2 біля супермаркету тієї ж мережі. Там теж нібито викинули до смітника близько тридцяти хлібин. Але тут склалася ще цікавіша ситуація: зіпсований хліб із контейнера буцімто підібрали та перенесли до сусідньої хлібної будки, яка належить одному з найбільших у місті та Україні виробнику хлібо-булочних виробів — уже згаданому «Одеському короваю».

В адміністрації підприємства одразу відреагували на скандальну публікацію: «За вказаною адресою виїхала служба безпеки та менеджери фірмової мережі. Проводимо розслідування та бесіду з продавцем, детально

вивчили надані фото. Неозброєним оком видно, що фото не відповідають дійсності. На місці не виявлено вказаного сміткового баку з продукцією. Продавець також переконує, що подібної ситуації не було. Поки що ми можемо говорити про підступи конкурентів або недоброзичливців, які намагаються не вперше в будь-який спосіб поширити неправдиві чутки».

В «Одеському короваї» заявляють, що хліб ніколи не викидають до смітників. Продукцію, яку не продали, забирає спеціальний транспорт. Вона проходить обробку і потім її ріжуть на шматки, сушать та забирають фермери на корм худобі й для інших потреб. ■

ЩОБ ПАМ'ЯТАЛИ

Великі маленькі жертви

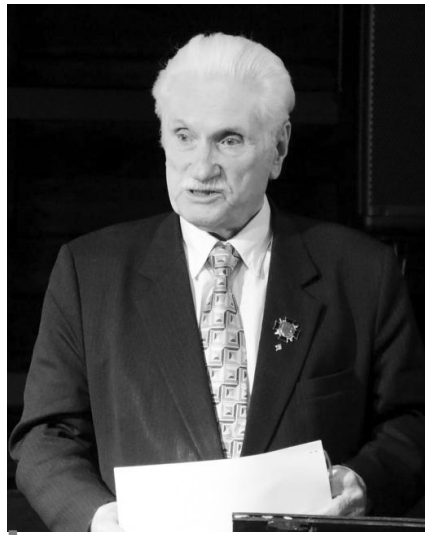
Буде створено унікальний «Музей репресованих дітей»

Петро ЛУКІЯНЧУК
Львів

Співробітники Меморіального музею тоталітарних режимів «Територія терору» спільно зі Львівським обласним Товариством політичних в'язнів і репресованих провели презентацію концепції «Музею репресованих дітей».

Захід відбувся за участі політв'язня та голови Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих Петра Франка та молодшого наукового співробітника музею Юрія Коденка, який прочитав для всіх присутніх лекцію на тему «Сімейне заручництво в каральній практиці радянської влади часів сталінізму».

У доповіді йшлося про формуван-

Колишній політв'язень Петро Франко.

ня системи «сімейного заручництва», про перехід від індивідуальної до колективної відповідальності перед владою, ставлення влади до неповнолітніх членів суспільства, використання дружин і дітей «воро-

гів народу» як заручників системи, як засіб тиску на своїх опонентів. Відвідувачам розповіли історії по масштабне винищення радянською тоталітарною машиною своїх противників, якими ставали не лише громадські активісти чи українська інтелігенція, а й звичайні громадяни — діти та жінки. Історій полонених життів — тисячі.

«Ми є на початку шляху дослідження цієї теми. Вона потребує часу, є мало досліджень. Ми будемо вдячні за допомогу в цьому: ідеями, пропозиціями, цікавими фактами, артефактами (листами), життєвими історіями, які можна використати», — зауважує Юрій Коденко.

Голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих Петро Франко розповів про власну історію поневірянь по радянських таборах, а також пригадав, що в 1985 році з власної ініціативи почав збирати матеріали про репресованих у часи СРСР дітей і підлітків: «Про потребу класифікації політв'язнів я кажу вже давно. Адже існує дуже велика різниця між дорослим розумом і дитячим, а радянська влада не робила між нами різниці, поводитися з неповнолітніми, як з дорослими: місяці темниці, ешафоти, суди та заслання». ■

ДОВКІЛЛЯ

Полювання на первоцвіті

На Черкащині під загрозою знищення 40 видів червонокнижних рослин

Підсніжник складчастий у Холодному Яру.

Тож черкаські екологи, які наразі проводять рейди спільно з поліцією, вкотре нагадують черкащанам, що за вирвані в лісі ранні квіточки доведеться заплатити штраф від 340 до 510 гривень із конфіскацією незаконно добутого. Також, наголошують в екологіч-

ній інспекції, забороняється купувати дикорослі рослини у тих, хто їх продає. Бо штраф за придбаний букетик підсніжників може становити від 510 до 1700 гривень. Причому, букет леверди чи підсніжників із 50 рослин обійдеться у 500 гривень штрафу. ■

Сергій ЛЯХ

Кам'янське,
Дніпропетровська область

У сучасних умовах підступної військової агресії, економічного шантажу та шаленої інформаційно-пропагандистської кампанії імперської Московії українське суспільство має консолідуватися для гідної відсічі ворогу задля збереження територіальної цілісності й державної незалежності України. Будьмо відвертими: єднанню української політичної нації суттєво перешкоджають проросійські налаштовані партії Опозиційний блок та «За життя», які сіють зерна розбрату в суспільстві. Складається враження, що ці два відгалуження колишньої монолітної Партії регіонів змагаються між собою, хто з них найбільше опозиційний до Української держави, хто найкраще плазує перед Кремлем. Колишні «регіонали», видаючи себе за осіб, які палко вболівають за долю українського народу й нібито переймаються його нагальними потребами, один поперед одного підспівують імперській політиці Московії, виправдовують агресію Кремля й намагаються перекласти відповідальність на Київ. А їхня показова турбота про поліпшення життя громадян України, яка не підкріплюється жодними реальними справами, — це насправді багатодоцільна комбінація з метою завести Україну в оновлене ярмо новітньої московської імперії зла. Згадаймо, що за часів владарювання Януковича і ПР жодних позитивних змін в Україні не відбулося — проводилася політика подальшого зубожіння народу і збагачення олігархів, руйнувалися паростки перших позитивних змін, запроваджених Президентом Ющенком. Зокрема, руками Д. Табачника загальмувався процес відродження історичної правди, підручники з історії України почали переписувати на догоду Кремлю, а руками С. Ківалова — В. Колесніченка брутально нехтувався статус єдиної державної української мови. Ця горе-команда крок за кроком здавала національні інтереси України, підписуючи горезвісні Харківські угоди, признаючи на ключові посади в СБУ та ЗСУ громадян Росії, що призвело до трагічних наслідків. Нині ж колишні «регіонали» жодним чином не засуджують кривавого російського агресора, який убив тисячі відважних захисників нашої Батьківщини та мирних громадян, зруйнував міста і села...

І в цей трагічний для країни час «регіоналка» О. Бондаренко, втративши рештки совісті, меш-

■ ГЛАС НАРОДУ

«Волі нашої отрута»

Опозиція чи провокація?

каючи в Києві, вільно відвідує Москву й бере участь у всіляких політичних шоу, паплюжачи наших воїнів-героїв, схвалюючи загарбницьку політику Кремля. Така зрадницька політика Бондаренко викликає гнів і обурення у громадян України, а ось колишні її однопартиїці її ганебні вчинки не засуджують.

Досить спекулювати на війні! Адже кожна порядна людина розуміє, хто розпочав цю гібридну авантюру, хто відірвав від України Крим, а й без того депресивні райони Луганської та Донецької областей перетворив на зону свого повного політичного впливу з метою destabilizувати ситуацію в Україні. Московія докладає максимум зусиль, щоб перешкодити вступу України до НАТО й отримати надійний оборонний щит. То чи варто дивуватися, що Опоблок та «За життя» так рішуче й несамовито виступають проти вступу України в ЄС і НАТО? Руками цих політичних сил у Москві планують досягти своєї мети.

Прикриваючись демократичними гаслами, Опоблок і «За життя» підступно вкидають в українське суспільство деструктивні тези про федералізацію, фактично заклинаючи до поділу України на окремі удільні «князівства» зі «своїми мовами, героями» тощо. Це — страшна омана, яка принесе чимало горя народу. Кремлівські віронопіддані з українськими паспортами погано знають правдиву історію України, адже наш народ споконвіку прагнув до своєї державності та єдності всіх українських земель. Згадаймо бодай Універсал злуки 22 січня 1919 р. про об'єднання Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки в єдину соборну самостійну Українську державу. Є чудові приклади і в новітній історії — це обидва Майдани, на яких були мільйони українців з усіх куточків нашої країни, що дружно скандували «Схід і захід — разом!». Це гасло було найголовнішим на обох Майданах.

Категорично не погоджуюся з тезою промосковських сил, що мова роз'єднує українське суспільство. Не провина жителів півдня чи сходу України, що тут найбільш наполегливо ще з часів

царської Росії проводиться всеохопна політика русифікації. Ще перший президент Чехословаччини стверджував: «Мова — найефективніший засіб побудови держави». І дійсно, здобувши незалежність, Чехословаччина швидко позбулася панувания німецької мови. Ця теза була спішно реалізована і в багатьох інших державах світу. Прикро, але в Україні вона не спрацює. Як на мене, причин — декілька. Це і менталітет українського народу — доброзичливість і толерантність, тим паче в мовному питанні; це і наслідки більш ніж 350-річної русифікації з численними цинічними заборонами української мови, книгодрукування тощо, і ганебна діяльність промосковських сил в Україні, що намагаються розколоти наше суспільство.

Не можу оминати й тему Героїв України, яку так часто в ЗМІ порушують промосковські найманці. Зверніть увагу: антиукраїнські сили говорять про «своїх героїв», завбачливо не називаючи їхні імена з метою охоплення своїм зомбуванням якнайбільшого числа громадян. Хоча легко здогадатися, що йдеться про керманців комуністичного тоталітарного режиму, яких колишні «регіонали» так возвеличують. Якими ж треба бути нелюдами, щоб вважати героями тих, хто вбив, замордував у ГУЛАГах, заморив голодом мільйони українців? «Волі нашої отрута» — так коротко і влучно словами Кобзаря можна охарактеризувати діяльність цих проросійських сил.

Безумовно, Героями України є всі визначні постаті, хто зробив вагомий внесок у здобуття, утвердження й розвиток Української держави з давніх-давен і по сьогодні. Підтримую й ініціативу В. В'ятровича про перейменування парламенту України — Верховної Ради. Пропоную перейменувати вищий орган державної влади в Центральну Раду на знак пошани до славних попередників, які виборювали незалежність Української Народної Республіки. Згадаймо слова Михайла Грушевського: «Струсси з себе рабський дух і навчилися більш шанувати себе, українська спільноте, коли хочеш жити по-людськи і бути по-людськи шанована».

■ ЕПІСТОЛЯРІЙ

Влада і люди живуть у різних світах

Відкритий лист Президенту України Петру Порошенку

В. МИРОНЕНКО, дитина війни
Миколаїв

Уважно прочитавши статтю «Виклик без відклику» («Україна молода», 2-3 березня ц.р.), звертаюсь до Вас, пане Президенте. Розповідаючи народові України про покращення економіки, виробництва, розширення міжнародної торгівлі, влада, очолювана Вами, насамперед згідна сама з собою, а не з суспільством, установивши собі платню до мільйонів та преміальні, які сама собі нараховує за «важку» працю, та ранти, які вона собі ж і присвоює. Чому ці процеси не узгоджують із суспільством? Ваша влада за своєю суттю схожа на комуністичний геноцид української нації. Комуністи українців знищували розстрілами, Голодоморами, репресіями, а сьогоднішній апарат влади виганяє українців за межі Батьківщини, позаяк не хоче забезпечити їх роботою.

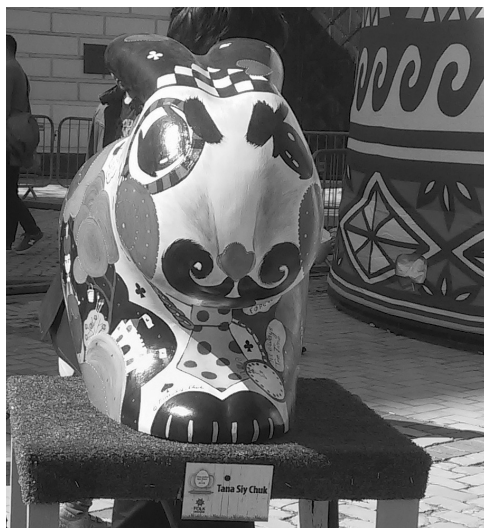
Де навчаються за великі кошти діти державних керманців? Це непогано, але чому ці діти після завершення навчання не повертаються в Україну і не будують її майбутнє за зразком тих держав, де вони отримують освіту? Де любов до рідного краю? Пане Президенте, невже не видно, що все це коїться тільки тому, що ми живемо в різних світах? Керівниц-

тво — у світі наживи, а ми — у світі виживання.

Коли брехня іде не від одного посадовця, а від більшості, то це вже є моральне звільнення від будь-якої відповідальності за долю України. Де відбудова народного господарства, розвиток економіки, науки, культури? За час Вашого президентства, пане Порошенко, керівництво країни переродилось і дбає лише про збагачення своїх родин, тоді як економіка України продовжує занепадати. А Захід задоволений з того, що Україна залишається постачальником сировини і дешевої робочої сили.

Влада робить вигляд, що не помічає, як патріотичні сили прагнуть того, щоб у нашому суспільстві якнайшвидше запрацював основний механізм демократії, а саме взаємодія четвертої влади — ЗМІ — із судовою владою, коли держава негайно реагує на сигнали-інформацію ЗМІ про протиправні дії державних службовців і, зрештою, всілякі злочини.

Відродження України відбудеться тільки при виведенні економіки з глибокої кризи під керівництвом Українського Президента, діяльність якого спрямована на незалежну процвітаючу Україну. ■

Україна святкує Великдень — вулиці очищені від сміття та бруду, що залишилися після зими, площі прикрашені великодніми виставками писанок, святкових композицій. Багато де проходять святкові ярмарки, де можна придбати великодню випічку, розмальовані чи розписані яйця, квіткові композиції тощо.

У Києві, як і минулими роками, на Софійській площі також проходить уже вкотре святкова виставка авторських розписаних яєць, але цього року вона доповнена ще й розмальованими... зайцями. Так-так, ці вухані у найрізноманітнішому веселому намальованому «вбранні» тішать погляд не лише дітей, які залюбки з ними фотографуються, а й дорослих, у яких вони викликають радісні посмішки. Адже як не посміхатися зайцю у намисті чи у віночку, а чи з намальованими вусами, як у героя романів Агати Крістія Ерколея Пуаро, а чи в окулярах а-ля Джон Леннон. Бо свято — це завжди привід для хорошого настрою, веселих посмішок та доброго гумору.

Фото Оresta КОСОНОЦЬКОГО.

■ ПОЛІТПАРНАС

Розмова товариша Путіна

з товаришем Брежнєвим

Микола ЦИВІРКО
Київ

Жужом справ, нововведень пожежних день відійшов, а точніш — відгримів...
Двоє в історії — я і Брежнєв —
пам'ятником при кремлівській стіні.

Товаришу Брежнєв! Фактів патально день цей насмажив вам і мені.
Товаришу Брежнєв! Справи пекельні! Мені — не вам горіти в огні!

Гнилість заморську вилуцуємо невпинно!
Газ із нафтою натомість женом...
Та, звісно, Латвія, Естонія, Україна,
«двоспальний Льова» і «дядько Сем»
крівцю нашу г'ють, хто як може,
відродити імперію не дають.
Звідусіль обклали масонські ложі.
Природно, це викликає лють.
Товаришу Брежнєв! Я вам орден,
а може, й два причеплю на піджак.
Скажіть лиш, голову здійнявши гордо,
з цієї історії вийти як?

ДО СЕЗОНУ

Зелений стіл проти авітамінозу

Готуємо із перших їстівних рослин

Тетяна ЗІНЧЕНКО

Здійснилося: весна прийшла! А ми, крім гарної погоди і відповідного настрою, хотіли ще і чогось по-весняному смачного. Хотіли — маємо: хто сів — на повну смакує надзвичайно корисною черемшою, хто не сів — може купити і не відставати в цьому (викорінювати дику не годиться — у нас же є і будуть діти-внуки-правнуки, що ми їм залишимо?), на галявинах не за своїм основним місцем дислокації гудуть бджоли над зеленими гостряться шавлю (і що бджоли у шавлі знаходять? Там же нема меду), молода кропива вкривається ще зовсім некусучим пушком, листочки кульбаби, червоних буряків, маленькі стебла цибулі, часнику... А в кого теплиці — той узагалі зелений король: уже багато чого тягнеться хоч крізь плівку, та все ж до сонця. Головне — нарешті можна сказати «Ні!» різноманітним авітамінозам та перепадам настрою, бо перша весняна зелень володіє просто казковими властивостями і діє при цьому як ліки. Тому — мінімум теплової обробки і максимум свіжого і зеленого, і буде нам весна.

Зелені чи салатіві салати

А ще краще — барвисті, щоб було стільки кольорів, як навесні. Весняні салати — прості й невибадливі. Забудьте про складні нашарування інгредієнтів, про їх варіння, маринування і подрібнення, то — на зиму. Навесні треба набрати всього, що є, зеленого (салат, петрушка, цибуля, черемша, пекінська капуста, свіжі огірки, зелень селери тощо), порвати його краще руками, що не рветься — порізати, додати кольорів (редиска, морква, журавлина, варені яйця, цитрусові тощо), зміксувати ці продукти на власний смак і заправити. За смаком — бо нескладно здогадатися, що з чим може «збігтися», зрештою, можна й експериментувати, бо коли це робити, як не навесні? Заправка має бути обов'язково, бо зелень, як і всі вітаміни, найкраще засвоюється з жирами. Це — лимонний сік, соєвий

соус, яблучний, бальзамічний оцет. Не варто боятися духмяної олії (будь-якої, але небагато), натурального йогурту, сметани, насіння, горішків.

Зеленіший за всі зелені

Приготуйте такий салат, щоб аж в очах зеленіло, зелений — колір життя. Знадобиться качанчик молодої або пекінської капусти, кілька стебел селери, два-три огірки, різноманітна зелень, і побільше: петрушка, кріп, цибуля тощо, натуральний йогурт, гірчиця, сіль.

Капусту січемо, селеру ріжемо на шматочки, огірки — соломкою. Додаємо сюди пучок подрібненої зелені й заправляємо йогуртом, змішаним із гірчицею. Можна додати зеленого горошку або зелене яблуко, порізане кубиками, насипати горішків або сухариків. Але не забувати, що зелені має бути багато!

Зелений борщ — смачний і корисний.
Фото з інтернету.

Веселий борщ

Можна його називати «Зелений борщ», але «веселий» звучить краще і дуже подобається малюкам. На вигляд він і справді веселенький: кольори шавлю, шпинату і моркви створюють враження галявини, на якій сонно клубочаться курчатка. Словом, те, що треба навесні!

Інгредієнти: 5 картоплин, морквина, цибулина, 4 яйця, 400 г курятини, стручок болгарського перцю, по пучку свіжого шавлю і шпинату, інша зелень (не шкодуйте), сметана для заправки і спеції.

Варимо курячий бульйон: курятину (кому з якою пощастить, може, хтось, гостюючи на свята в рідних, привезе домашню — свято триватиме на повну!) помити, порізати і вкинути в окріп. Як закипить — зняти піну і зварити до готовності.

Окремо варимо яйця. Нарізаємо почищену картоплю кубиками і також додаємо в бульйон,

солимо за смаком. Потім вирішуємо — робити засмажку чи порізати цибулю і моркву дрібними кубиками і додати до бульйону без смаження. І в тому, і в тому є свої «плюси». Із засмажкою борщ буде ситнішим і по своєму смачнішим, а з привареними овочами — легшим і запашнішим. Отож додаємо моркву-цибулю в обраному варіанті й варимо борщ ще 5 хвилин.

Щавель і шпинат перебираємо, миємо, сушимо, подрібнюємо і вкидаємо до борщу, відразу — і перець, порізаний соломкою, та спеції. Варити більше 5 хвилин не треба, щоб зберегти цінність зелені максимально. Подаємо з половинками вареного яйця, міксом зелені (цибуля, кріп, петрушка) і сметаною. Веселенько, погодьтеся. І дуже смачно!

Смарагдові котлети (зелені)

От про що не потрібно довго говорити, так це про них. Як тільки скажеш, що готуватимеш

зелені котлети, домашні насторожаться і запитають із підозрою: «Дієтичні?». Що казати — багато лякає слово «дієта». Але зелені котлети — це щось особливе! Їх треба готувати більше, ніж плануєш на початку, бо їх розбирають на дегустацію ще в процесі приготування, а потім тарілка — напівпорожня.

Інгредієнти: два пучки шпинату, 3 картоплини, 2 яйця, інша зелень (по пучку цибулі, петрушки), по 2 столові ложки борошна і панірувальних сухарів, спеції, олія для смаження.

3 картоплі готуємо пюре (зварити і потовкти) і змішуємо з пропущеним крізь м'ясорубку (перемеленим в інший спосіб) шпинатом, додаємо іншу подрібнену зелень, сухарі, солимо-перчимо, робимо котлетки, обвалюємо їх у борошні. Занурюємо в мисочку зі збитими яйцями й обсмажуємо до приємного рум'яного кольору. Ті, що залишилися після дегустації, можна притрусити потертим сиром, буде ще смачніше!

Зелене масло і зелений сир

Що масло, що сир, забарвлені в зелене, — чудові корисні та мегасмачні намазки на хліб, млинці, хлібці й усе, що намазується, навіть морква, селера чи м'ясо.

Отож зелене масло. Потрібно: пачка вершкового масла, столова ложка оливкової олії і зелень. Зелень також означає все, що має: кріп, шпинат, петрушка, чебрець, базилік, зелений часник чи цибуля, чим більше зелені — тим краще. Масло розм'якшити при кімнатній температурі, збити в блендері із зеленню, оливковою олією, сіллю і перцем і намащувати все, що вибрали. Зелений сир готується аналогічно, лише масло замінюється на м'який сир. Не менш смачно, на свого «адресата». Ваша трапеза буде королівською! Додайте зелені на свій стіл! ■

Тетяна ЗІНЧЕНКО

Так повелося, що великодній стіл у кожній родині — чи не шедевр кулінарного мистецтва. Там — і традиції, і символи, і просто бажання потішити рідних, навіть вразити, а чому б і ні? Це — найбільше свято!

Але коли найкращі страви приготуєлені і навіть спожиті, а свято триває, наразі Великий тиждень, кожній господині хочеться тримати свою «кулінарну марку». Насправді це нескладно, бо в кожного — по цілому записничку, навіть книжці улюблених святкових рецептів. Якщо у вашій книжці ще нема смачних рулетиків із печінкових млинців із грибами — впишіть їх і приготуйте, вони дуже оригінальні, ніжні, святкові.

Інгредієнти: 0,5 кілограма курячої печінки, 150 г молока, 3 яйця, 4 столові ложки борошна, цибулина, 100 г вершкового масла, олія для смаження, спеції.

Для начинки: 300 г печериць, 2 морквини, 2 плавлені сирки, 4 столові ложки сметани, чайна ложка гірчиці, спеції за смаком.

Печінку помити, видалити плівку, пропустити разом із цибулею крізь м'ясорубку. Щоб тісто було ще ніжніше, можна додатково збити блендером.

Додати просіяне борошно, яйця, молоко, м'яке вершкове масло, сіль і знову добре збити блендером. Накрити плівкою і залишити на 20 хвилин. Посмажити на пателі з невеличкою кількістю олії тоненькі млинці.

Для начинки: моркву натерти на дрібній тертці й тушкувати до м'якості в невеликій кількості води і олії. Гриби нарізати невеликими шматочками (краще соломкою) і обсмажити до готовності, посолити, додати спеції.

Плавлений сирок натерти на тертці, змішати з морквою, грибами, додати сметану, гірчицю (якщо хочете — трошки

РЕЦЕПТИ

Кулінарна марка

Що готувати, коли свята тривають

потертого часнику), сіль, спеції, зелень за смаком і добре вимішати.

Викласти начинку на млинці, згорнути рулетом і поставити в холодильник на годину, щоб вони застигли. Перед подачею нарізати млинчики невеликими шайбочками і викласти на тарілку. Ваша закуска буде вишуканою!

Медово-святковий солодкий стіл також особливий. Ми вже встигли насолодитися пасочками — своїми і тими, якими нас пригощали, але свято триває, за чаєм чи кавою збираються родина, друзі, тому треба пекти!

Львів'янка Ірина Савицька пропонує рецепт легендарної «Карпатки» — прекрасний варіант святкової випічки!

Інгредієнти для тіста: склянка води, 100 г маргарину, 4 яйця, 150 г борошна, дрібка солі.

Воду, маргарин та сіль доводимо до кипіння, додаємо борошно, добре перемішуємо, готуючи на малому вогні 2 хвилини.

У гаряче тісто вмішуємо по 1 яйцю, перемішуючи до гладкої консистенції.

Форму 24 см застелити пергаментом та змастити маслом. Викласти тісто (з поданих складників — 2 коржі, пекла окремо, замішуючи тісто щоразу свіже (ділила складники). Випікати в добре розігрітій до 200-220° духовці, поки не зарум'яниться. Залишити в духовці вистигати.

Крем: 1 столова ложка крохмалу, 2 столові ложки борошна, 1,5 склянки молока, 2 жовтки, 0,5 склянки цукру, сік 1 лимона, 300 г масла.

«Карпатка».
Фото Ірини САВИЦЬКОЇ.

У кипляче молоко додати масу із холодного молока, крохмалу, борошна, цукру з жовтками (вливати повільно), варити до загустіння 3-5 хвилин, остудити.

У добре збите масло по столовій ложці додати холодну масу та сік з лимона. Готові коржі перемасити кремом, охолоджувати в холодильнику не менше 8 год. Так, силу волі також треба вписати в інгредієнти!

По-весняному барвистий, легкий, пишний плячок «Леон» пропонує спекти Наталя Грицик із Трускавця.

Для медового коржа потрібно: 450 г борошна, 100 г цукру, 150 г маргарину, яйце, 2 столові ложки меду, чайна ложка соди (погасити оцтом), 2 столові ложки сметани. Змішати всі інгредієнти і замісити тісто (тісто качається). Розділити на 2 частини і розкласти на дека 25x35 см. Пекти при температурі 170 градусів близь-

«Леон».
Фото Наталі ГРИЦИК.

ко 20 хвилин (перевірити дерев'яною паличкою — має бути суха).

Бісквіт: 4 яйця, 3/4 стакана муки, 3/4 стакана цукру, чайна ложка порошку для печива. Білки збити в піку, додаючи цукру та по одному яєчному жовтку, наприкінці додати змішане з порошком борошно, легенько вимішуючи. Пекти при 160 градусах 30-40 хвилин (також до «сухої палички»).

Заварний крем: 1/2 літра молока, 2 столові ложки борошна, 2 столові ложки кукурудзяного крохмалу, пакетик ванільного цукру, 150 г цукру, 300 г масла (я заварювала «Пудинг вершковий» і збила з маслом). Крем розділити на 4 частини.

Яблучна начинка: 2 кг яблук; 0,5 стакана цукру, зелене желе, червоне желе.

Яблука почистити та натерти на «великих» отворах терки, додати цукор та протушувати до готовності, часто помішуючи. Кожне желе окремо розвести у воді. Варені яблука розділити на 2 частини. До однієї додати зелене желе, до другої — червоне, остудити.

Збираємо: медовий корж — крем — яблука із зеленим желе — крем — бісквіт — крем — яблука з червоним желе — крем — медовий корж. Полити шоколадною глазуррою.

Гарних і смачних свят! ■

■ ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Лірика у контексті

Гурт Kozak System представив новий альбом «Не моя»

Марія СУЛИМА

Український рок-гурт Kozak System презентував четверту повноформатну платівку «Не моя» — назвали її за однойменною піснею, що, без перебільшення, блискавично завоювала серця не лише прихильників гурту. І треба сказати, що такими шанувальниками козаків ще не чули, адже в новому альбомі стільки ліричних пісень, як не було в жодному досі.

«Не моя» — це пісні про кохання, що буває сумним, трагічним, фатальним, нерозділеним. Чому вдалися до лірики — музиканти пояснили так: пісня «Не моя» відкрила їм доступ до багатьох радіоэфірив, тому і вирішили створити альбом, схожий на неї змістом і настроєм. Зрештою з'явилися ще вісім композицій ліричного, драматичного та любовного настрою, які скомпонували в єдиний альбом.

Серед авторів текстів пісень до нового альбому — вже звичний Сергій Жадан, Сергій Мартинюк — лідер гурту «Фіолет», саме він написав слова до ліричної пісні «У осені очі твої», на яку гурт зняв не менш ліричне відео. І вперше слова до пісні козаків написала дівчина — композиція «Мости» напевне увійде в історію гурту, її автор — Мідна.

А от пісню на слова Сашка Положинського, YARMAK,

Гітарист гурту Олександр Дем'яненко виконав пісню на свої слова і музику «Самота».

Сергія Соловія «Мій друг» можна назвати — у стилі Kozak System. На неї теж уже зняли відеокліп, а шанувальники на концерті співають її напам'ять.

Кажучи про сповідь, безумовно, варто згадати пісню на слова і музику гітариста гурту Олександра Дем'яненка «Самота». До речі, саме завдяки йому з'явилася заголовна пісня альбому — «Не моя». Тепер-от можна послухати сповідь Олександра, на презентації альбому в Києві автор сам її на сцені і виконав.

Насправді бачити козаків ліричними стало вже звичним: «Коли вона», «Сніг», «Сни ранньої весни» — Kozak System уміють бути різними. Утім цього разу концентрація лірики для них занадто незвична. Але ж хіба це не найкраща риса музикантів — щоразу дивувати своїх прихильників?

На презентації альбому в Києві гурт представив усі дев'ять треків з нової збірки. Проте тим, кому лірика забагато, музиканти заграли свої найкращі композиції

Вокаліст Іван Леньо. Фото Марії СУЛИМИ.

«Шабля», «Маніфест», «Наша Маланка», «Така спокуслива».

Не минулося і без пісні «Мамай», яку нещодавно представили на Національному відборі Євробачення 2018. «Мамая» вже встигли полюбити шанувальники — зала шаленіла від цієї пісні.

А от виконання пісні «А вже тому 7 рік буде» від Kozak System та Каті Чилі, як завжди, пройняло до сліз. Це те поєднання вишуканої лірики та до мурашок виконання — відверте, проникливе і чуттєве. Цю композицію музиканти присвятили військовим, які боронять нашу землю на сході України.

Оскільки альбом «Не моя» вийшов ну дуже ліричним, то і завершили його в дусі нового альбому — романтичним виступом Давида Стеблюка та Анастасії Мацуцької, які виконали заголовну пісню альбому. Саме з цією композицією дует виступив на вокальному конкурсі «Голос країни»

на «1+1». До речі, це перша пісня Kozak System, що пролунала в ефірі рейтингового телепроекту «Плюсів».

Як розповів «Україні молодій» вокаліст гурту Іван Леньо, альбом «Не моя» — результат понад річної праці музикантів. І додав, що це буде єдина платівка, в якій надто багато романтичних пісень. Чи так це буде — покаже час.

Тим часом практично відразу після концерту-презентації оприлюднили кліп на пісню «Я віддам» на слова Сергія Жадана. Його називають своєрідним короткометражним кіно. У відео немає звичної гри музикантів і традиційних синхронів. Натомість є діалоги і монологи без музичного супроводу; лінія, яку грають актори, та навіть художня лінія, яку відіграє той чи інший колір. Картинку створив режисер Алекс Сігалов, який співпрацював зі знаменитими брендами, зокрема, Mercedes, Otto, Estee Lauder, Marionnaud, PEZ, Velux. ■

Микола ЦИВІРКО

Помилково вважати, що відвідувач традиційної вже виставки, який потрапив на неї уперше, перебуває у більш вигірному становищі, ніж її завсідник. У зв'язку із цим як не провести паралель із Японією? Один із видів її традиційного мистецтва — водевіль, що має специфічну назву. Його сюжет знає напам'ять кожен японець — від малюка до старезного діда. Але бачили б ви, як, сидячи у глядацькій залі і встоте переглядаючи виставу, щиро, до сліз регочуть ці «наївні» азійці...

Щось подібне відчував і автор — гість Одинадцятої художньої виставки «Карикатуристи України», що відкрилася нещодавно у галереї «Майстерня» Центрального будинку художника у Києві.

Поглинаючи очима стенди з роботами Анатолія Василенка, Анатолія Гайна (м. Кривий Ріг), Віктора Голуба (м. Здолбунів Рівненської області), Олега Гуцола (м. Борислав, Білорусь), Броніслава Жуковського, Миколи Капусти (м. Донецьк), Анатолія Кізлова, Олексія Кохана, Олександра Монастирського, Генадія Назарова, Андрія Саєнка, Валерія Сингаївського (м. Васильків Київської області), Олега Смалья, Володимира Солонька, Сергія Федька і Валерія Чмирьова, досвідчений поціновувач встигає завважити в них щось нове і ледь вловиме.

Стиль і почерк, звичайно ж, залишаються незмінними. Можна говорити про зрушення у настроях, тематиці, ідейному спрямуванні. У більшості художників-карікатуристів, якщо і немає ще влучного псевдо, то воно вгадується і напрощується. Анатолій Гайно — фронтовик, причому без усяких там лапок. Чи треба казати, яка тема домінує в його роботах? Чого, наприклад, варте дотепне і дошкульне обігрування відомої радянської пісні «День Перемоги»!

Утім, тема війни на Донбасі присутня чи не на кожному стенді. Можна констатувати лише деяке зміщення акцентів у бік уже не таємної, а явної участі — аг-

■ АРТ-ПРОСТІР

Кусонули Нормандський формат

Карикатуристи зорганізували у Києві одинадцятку виставку

ресії! — Росії в Україні. І квінтесенцією цього розмаїття карикатур назвав би набатний дзвін, язиком якого є відома за обрисами вежа з курантами... Валерій Сингаївський не лише висміяв зловживання іноземними назвами («кафе «Нормандія»), а й «куснув» так званий «нормандський формат», якого захоїлося кільком п'яничкам. Ясна річ, ця болюча тема не залишає байдужими й таких корифеїв української карикатури, як Анатолій Василенко, Олексій Кохан, Володимир Солонько...

Недарма зарекомендував себе як майстерний шаржит художник газети «Україна молода» Володимир Солонько. Нумо, гляньмо, кого з відомих політиків і віп-персон цього разу вдостоїв увагою майстер. В.о. міністра охорони здоров'я і «бурштиновий» діяч, які у всіх на слуху!

А як вам «постріл» Олексія Кохана, господаря бойових листків «Перець на передовій»: оформлювачі з Москви гарячково міняють заголовки стенду «Іх розшукує міліція» на актуальніший — «Герої «ДНР»?

Отак плавно переходимо до другого, а може, й першого за значенням тематичного пласту — соціально-політичного. До робіт Віктора Голуба й Анатолія Кізлова кортить додати епітети: соціально-політичні й філософські. Пороховий димок із дула крейсера «Аврори» у виконанні першого з названих митців за формою нагадує комбінацію з трьох пальців. А «свята» до недавня зброя пролетаріату — брук — виявляється в його інтерпретації кривавою!

Шафа Анатолія Кізлова у промерзлому помешканні пересічного українця стала сідалом для двох грифів: уп'ялилися на

Малюнок Володимира СОЛОНЬКА.

господаря і чекають. Чого? «Чіпляють» дотепністю і «змінні руки» до монумента (з булавою і без), які догідливо підносять по черзі «любі друзі». Валерій Сингаївський помітив явище, яке всі бачать, але чомусь делікатно обходять. Змагання на канаті українського кінематографа з російським. Вгадаймо: хто бере гору? А братія мовчить собі, вирячивши очі...

Чи можна охрестити «декадентськими» карикатури, нібито далекі від великої політики, але ну вельми й вельми дотепні? Котик Олександра Монастирського, наприклад, невдало заковтнув тараньку та й сам повис поряд з іншими рибками (хоча якщо добре поворушити мізками, то асоціація тут виникає далеко не декадентська). Усмішку

викликає інопланетянин у тарілці на столі Олега Смалья. Щодо аквапарку Олега Гуцола читаю у своєму записнику таку ремарку: «Гумор у стилі трюків Чарлі Чапліна, але смішно!». Те саме можна сказати про деякі роботи Геннадія Назарова, Сергія Федька, Броніслава Жуковського...

За традицією, перед відкриттям виставки відбулося нагородження переможців конкурсу імені Валерія Зелінського «Карикатура в українській пресі» за 2017 рік. Золотий диплом — А. Василенко, срібні — В. Голуб і О. Гуцол. Почесні — А. Гайно, М. Капуста, О. Коноваленко, В. Момот, О. Монастирський, Г. Назаров, С. Рябоконт, С. Семендяєв, О. Смалья, С. Федько і О. Цуранова. ■

Інститут літератури імені Т.Г.Шевченка Національної академії наук України;
Фонд сприяння розвитку мистецтв;
газета «Україна молода»; Центр рейтингових досліджень «Еліт-Профі»

ОБРІЇ

Офіційні результати Всеукраїнського рейтингу «Книжка року'2017». R — рейтинг видання: кількість набраних балів поділена на кількість експертів номінації.

Науково-популярна література

1.	<i>Кристоф ГАЛЬФАР. Всесвіт на долоні. Подорож крізь простір, час та за їхні межі.</i> — К.: Yakaboo publishing, 354 с.(n)	59,58
2.	<i>Річард ДОКІНЗ. Егоїстичний ген.</i> — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 544 с.(n)	56,25
3.	<i>Людвіг СЕРАФІНІ, Данієла ТРАЗАТТІ. Золотий кролик. Невеличкий трактат з людино-кроликознавства.</i> — К.: Laetus, 160 с.(n)	43,17
4.	<i>Володимир СЕЛЕЗНЬОВ. Кремлівський плагіат: від «шапки Мономаха» до кепки Ілліча.</i> — Тернопіль: Мандрівець, 256 с.(n)	37,25
5.	<i>Стівен КОТЛЕР, Джеймі УІЛ. Викрадачі вогню.</i> — К.: Yakaboo publishing, 272 с.(n)	33,75
6.	<i>Ларрі ГОНІК / Крістін ДЕВО. Секс; Ларрі ГОНІК. Всесвітня історія. Том 1; Майкл ПАТТОН / Кевін КЕННОН. Філософія; Сер. «Наука в коміксах».</i> — К.: Махаон-Україна, 248+176 с.(o)	31,33
7.	<i>Христя ФРІЛАНД. Плутократи.</i> — К.: Наш формат, 328 с.(n)	28,92
8.	<i>Трюльс ВЮЛЛЕР. Що таке час.</i> — К.: Ніка-Центр; Л.: Видавництво Анетти Антоненко, 160 с.(n)	26,58
9.	<i>Джіно СЕГРЕ. Звичайні генії. Як два диваки створили сучасну науку.</i> — К.: К.І.С., 392 с.(o)	21,50
10.	<i>Рашель БЕРГСТІН. Блиск і полум'я. Біографія діамантів.</i> — К.: Yakaboo publishing, 376 с.(c)	19,83
11.	<i>Петер ВОЛЛЕБЕН. Тасмичне життя дерев.</i> — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 224 с.(n)	19,83
12.	<i>Мічіо КАЙКУ. Майбутнє розуму.</i> — Л.: Літопис, 408 с.	19,17
13.	<i>Стівен ГОКІНГ, Леонард МЛОДІНОВ. Найкоротша історія часу.</i> — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 160 с.(n)	19,08
14.	<i>Йелле РОЙМЕР. Homo Urbanus. Парадокс еволюції.</i> — К.: Видавництво Жупанського, 136 с.(n)	18,17

* У підномінації оцінювали 19 видань.

Бізнес / економіка / успіх

1.	<i>Ден СЕНОР, Сол СИН'ЕР. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива.</i> — К.: Yakaboo publishing, 360 с.(n)	49,38
2.	<i>10 успішних українських брендів.</i> — Брустури: Discursus, 193 с.(n)	39,15
3.	<i>Майкл А.КУСУМАНО, Девід Б.ЙОФФІ. Стратегії геніїв. П'ять найважливіших уроків від Білла Гейтса, Енді Гроува та Стіва Джобса.</i> — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 256 с.(n)	37,23
4.	<i>Тімур ВОРОНА. Стартап на мільйон.</i> — Х.: Віват, 224 с.(i)	31,92
5.	<i>Любомир ОСТАПІВ. Любов та бюджет. Домашні фінанси для сімейних пар на шляху до фінансової свободи.</i> — К.: Yakaboo publishing, 210 с.(n)	30,62
6.	<i>Василь ШУЛЬГА. Invisible photo business. Що має знати фотограф, який хоче знімати для світових брендів; Пиши сильно: практичні вправи, поради, теорія.</i> — К.: Pabulum, 200+240 с.(n)	30,46
7.	<i>Майкл СПЕНС. Нова конвергенція.</i> — К.: Темпора, 352 (o)	28,00
8.	<i>Сидні ФІЛКЕНСТІН. Супербокси.</i> — К.: Yakaboo publishing, 256 с.(n)	25,00
9.	<i>Стив КЕЙС. IT-цунамі. Як бізнесу вижити в третій хвилі інтернету.</i> — К.: K.FUND, 192 с.(n)	24,77
10.	<i>Людмила КАЛАБУХА. Почніть говорити «Ні»: як упевнено відмовляти та викликати повагу.</i> — Тернопіль, Мандрівець: 323 с.(n)	22,69
11.	<i>Річ КАРЛГААРД. Людський фактор.</i> — К.: Книголав, 336 с.(n)	14,92
12.	<i>Волтер АЙЗЕКСОН. Інноватори. Як група хакерів, геніїв та гків здійснила цифрову революцію.</i> — К.: Наш формат, 488 с.(n)	9,92
13.	<i>Аманда РІПЛІ. Розумники. Як виховати успішну особистість.</i> — К.: K.FUND, 317 с.(n)	8,92
14.	<i>Кавадонга О'ШІ. Феномен Zaga.</i> — К.: Book chef, 216 с.(n)	6,92

* У підномінації оцінювали 39 видань.

Спеціальна література / довідкові видання

1.	<i>Станіслав ВОЛОЩЕНКО. Колекція Митрополита Володимира (Сабодана): рукописи, стародруки і рідкісні видання.</i> — К.: Інститут української археографії та джерелознавства НАНУ, 504 с.(n)	55,29
2.	<i>Андрій ХАРУК. Бойові літаки XXI століття.</i> — Х.: Клуб сімейного дозвілля, 400 с.(n)	31,14
3.	<i>Сінді ШЕЙБЕ, Фейз РОГОУ. Медіа-грамотність. Критичне мислення у мультимедійному світі.</i> — К.: Академія української преси; Центр вільної преси, 319 с.(o)	30,21
4.	<i>Екотаж керівництво з радикальної природоохорони.</i> — К.: Орієнтир, 188 с.(n)	28,86
5.	<i>Фолькер ЛІЛЕНТАЛЬ. Розслідування; Геннінг НОСКЕ. Журналістика: що треба знати та вміти.</i> — К.: Академія української преси; Центр вільної преси, 135+312 с.(o)	24,57
6.	<i>Психологія бою.</i> — Л.: Астролія, 352 с.(n)	24,50
7.	<i>Камрон ДІАЗ / Сандра БАРК. Книга про тіло.</i> — К.: Форс Україна, 288 с.(n)	23,64
8.	<i>Анна БИКОВА. Самостійна дитина, або Як стати «лінивою мамою».</i> — К.: Book chef, 272 с.(n)	22,64
9.	<i>Антон ГОРЮНОВ. Золото нації. Ілюстрована історія українського бокса.</i> — К.: Самміт-Книга, 346 с.(n)	19,99
10.	<i>Ольга ЗАНЕВИЧ. Українська мова XVI–XVIII століть: дієслово. Семантика, перехідність, об'єкт.</i> — Л.: Інститут українознавства НАНУ, 308 с.(n)	19,57
11.	<i>Олена БУСОЛ. Polistical games або Створення Державного бюро розслідувань в Україні.</i> — К.: Самміт-Книга, 232 с.(n)	17,79
12.	<i>Гендер для медій.</i> — К.: Критика, 218 с.(o)	16,64
13.	<i>Словник музичних термінів.</i> — К.: Вадим Карпенко, 312 с.(n)	14,57
14.	<i>Кен РОБІНСОН. Освіта проти таланту.</i> — Л.: Літопис, 256 с.	13,71

* У підномінації оцінювали 30 видань.

НОМІНАНТ

«Велика й могутня» брехня: Від мови до «калашнікова»

Костянтин РОДИК

Назагал у книжці Володимира Селезньова «Кремлівський плагіат: від «шапки Мономаха» до кепки Ілліча» (Тернопіль: Мандрівець) не міститься якихось відкриттів — переважна більшість наведених фактів так чи так уже виникала на інформаційній поверхні. Але зібрані до купи свідчення російської історичної брехні набувають тут критично-вибухової маси. Або, коли хочете, Андерсенівського ефекту роздягання: король-бо голий!

Фанати «руського міра» свято переконані: Росія — «родина» всього; величчя культура, що дала світові. ... І тут В. Селезньов спокійно перериває: і це теж? І наводить рейдерські схеми «віджимання» символічних брендів, зафіксовані у публічних джерелах (наприкінці книжки — майже дві сотні посилань). І так — по всьому реєстру «руської слави». Й куди не кинь — всюди, м'яко кажучи, конфуз.

От візьмемо, до прикладу, найвідоміший ідентифікаційний маркер росіян — «водочку». Виявляється, запозичена у поляків. Далі — топ-закуска, «пельмешкі». Привезені на Русь монгольською ордою з Китаю. Після оковитої годиться «Жигулівського» — до 1930-х це пиво чесно звалось «Віденським», аж поки не було перейменоване пильним наркомом Мікояном. Далі що — заспівати? «Вечерній звон», «Окрасила місяць багрянцем», «Там вдалі за рекою», «Вітри враждебные», «Крутїтсь-вертїтсь шар голубой», «Легко на сердце от песни веселой», «Валенки» — суцільний контрафакт.

Після колективних співів годиться самоварчик поставити. Ти ба — теж крадений: цар Пётр привіз перший зразок із Голландії, а туди він потрапив з Китаю. Ех, заімо пряником печатним — але й то не російський продукт. Сумно. ... хіба дівок гукнути? Ось вони, лебідоньки в кокошніках. Й оцей дивний очіпок — вважай, єдине своє, автентичне; кокошник є давнім символом родючості угро-фінських племен.

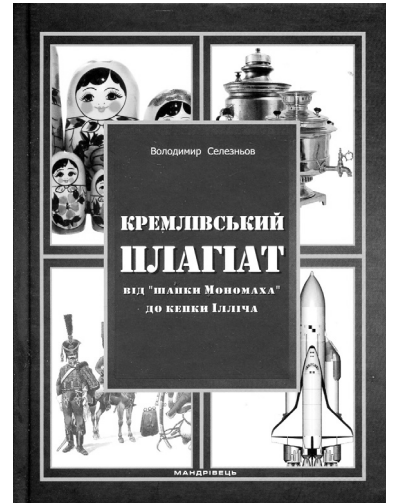
З «руським» одягом — справжня засада. Косоворотка — традиційний одяг степових народів, що захищає од вітру; від тих монголів-бурятів і потрапила до Росії. Вушанка — апгрейд того ж таки монгольського ма-

лахаю. Ватники з'явилися під час російсько-японської війни, коли закупили їх у місцевих торговців для розквартированих частин. Під час Першої світової стає статутним одягом окремих підрозділів російського війська й водночас уподобаною вдяганкою російського криміналу — як легка броня, якою вона й була від середньовічних початків на Сході. 1932-го ватник стає форменим одягом будівельників Біломорканалу. Та попри таку негероїчну історію, на Олімпіаді в Сочі російські спортсмени вийшли у стилізованих ватниках.

Про горезвісну «шапку Мономаха» писалося вже чимало; ось з останнього: «У Московській державі шапкою Мономаха було названо шапку-монголку середньоазійської роботи, яку в 14 ст. володар Золотої Орди хан Узбек дав московському князеві на знак своєї влади над ним» (Олександр Палій. Короткий курс історії України. — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2017).

Між іншим, Візантійська імперія не мала й державного герба, від якого, нібито, й походить російський двоголовий мутант. У книжці В. Селезньова репродуковано монету золотоординського великого князя Джанібека (1341–1357), де бачимо цю двоголову птаку. Без коментарів.

У «Кремлівському плагіаті» вичитаємо ще багато чого про російське тотальне піратство — кластер «русьська літературна казка», яким так пишеться тамте літературознавство, — чи не суціль контрафактний, починаючи з Пушкіна (котрий, до речі, й не заперечував запозичень, на відміну від пізніших літературів). А чого варта історія з автоматом «Калашнікова» — виявляється, що зброю №1 усіх терористів світу винайшов відомий німецький конструктор Гуго Шмайсер, вивезений «переможцями» з Німеччини (цікаво: Німеччина виплатила Росії величезні компенсації за оstarбайтерів, а примусове вивезення до Підмосков'я тисяч німець-

ких науковців для подальшої так само рабської роботи — це як?

У XIX столітті, коли імперський міф «руського міра» ще не скаміяв, лунало чимало пересторог від чесних росіян. Приміром, Пётр Чаадаєв, якого нині назвали би публічним інтелектуалом, писав про тотально-запозичливу російську культуру. За що його й оголошили душевнохворим. Іван Тургенєв лишив рефлексію по відвідуванні Лондонської виставки науково-технічних досягнень людства: мовляв, коли уявити, що Росії взагалі не існувало, жоден із експонатів би не зник. Але що з нього взяти — емігрант, «отщепенец». Але, зрештою, цьому доброму письменникові таки все пробачили — за талановито-безглуздий пасаж про «великій і могутній».

Медіаграмотний читач може закинути В. Селезньову: хіба запозичення — завжди погано? А як же Японія, що піднялася на науково-технічних репліках? Так, але ж японці перевершили зразки. Ми ж не користуємося російськими автівками, телевізорами й фотоапаратами, які свого часу постали лише завдяки промислому шпіонажу та інтернаціональній корупції й ніяк не просунулися далі зразка (навіть у випадку з «калашніковим»)? До слова: «національний російський символ «мотрійка» — це простий плагіат із фігурки японського бога Фукурокудзю».

До всього, книжка пана Селезньова — це й урок українцям: обережніше із виникненням колеса, арийством та навіть із козацькою демократією (то була демократія прямої дії, що набула у політології адекватнішу назву «охлократія»). ■

Дзеркало з майбутнього: секс як гальмо еволюції?

Костянтин ДИКАНЬ

Два століття тому французький філософ Огюст Конт довів, що знання можна отримати лише в результаті суто наукового (не філософського) пізнання. Так зародилася методологія позитивізму, наразі провідна пізнавальна установка практично всіх природничих наук. Філософія як «наука наук» перестала панувати в природознавстві. Наріжним каменем природознавства стали експеримент і науковий факт — об'єктивне спостереження, котре можна перевірити; з сукупності фактів складається наукова картина світу. Після робіт Ч. Дарвіна і його послідовників сама еволюція стала фактом для переважної більшості природознавців.

Проте не для всіх. Релігійні адепти в деяких країнах змогли довести заборони викладання еволюційної теорії. Найвідомішим випадком є «мавлячий процес» 1925 року в США. Прихильники креаціонізму («вчення про створення») відкидають загальноприйнятні, багаторазово підтвержені наукові теорії щодо походження Всесвіту, Землі, біологічної еволюції загалом і людини зокрема.

Останнім часом в Україні спостерігається справжній ренесанс креаціонізму. Столицю заповнили псевдохристиянські шарлатани, послідовники Живих богів. «Наукові» неокреаціоністи, не пропонуючи нових концептуальних ідей або аргументів, друкують солідні монографії, а скромні креаціоністські брошури безкоштовно роз-

даються біля кожного людного місця.

Це свідчить про примітивізацію викладання біології в середній школі, вищих навчальних закладах і гостру нестачу науково-популярної літератури. Про журнали рівня «Наука і життя», «Наука і релігія» тощо в Україні годі й мріяти. Відтак книга Йелле Роймера «Homo Urbanus. Парадокс еволюції» (К.: Видавництво Жупанського) стане в нагоді тим, хто ще уникає серйозної філософської та природничої літератури, проте прагне глянути на природу, еволюцію, людину під незвичним ракурсом.

Зокрема, його відповідь на здавалось би тривіальне питання: «Де ж тоді криється базове поняття індивідуума?» — є доволі несподіваним.

Дійсно, зрідка зустрінеш думку, що «наше тіло є рециклінговою одноразовою упаковкою, що служить для популяції мікроорганізмів». Та й твердження, «щоб земля залишалася свіжою і родючою, з діючою екосистемою, час від часу відмирають декілька видів», — достатньо несподіване.

Нідерландський біолог наводить приклади співжиття різних організмів. Колоніальні форми життя є серед рослин (вольвокс), одноклітинних (губки) і багатоклітинних (корали, мховатки) тварин. Найвідомішими безхребетними, котрі створюють колонії, є терміти, бджоли й мурахи. Вища форма об'єднання — еусоціальна — існує у ссавця (підземного гризуна) голого землекопа. На думку Й. Роймера, життя в колонії з розподілом праці серед її мешканців є «еволюційною інновацією».

Й. Роймер вважає, що й людина має жити в колоніях, аналогічних сім'ям термітів, бджіл або мурах. Для цього потрібна деципля — «перенести антисексовий ген Neofet2 від термітів на людину», бо саме тотальна пристрась до розмноження заважає людині жити в комах із розподілом праці (секс — не виключення). «Місто — майбутнє середовище проживання людини. І тут поступово виникне Homo Urbanus. Тільки питання: як вона виглядатиме і як житиме?» ■

■ ПРЕМ'ЄР-ЛІГА

Клубні традиції

Готуючись до чергового «класико», його головні дійові особи здобули синхронні перемоги в чемпіонаті країни

Григорій ХАТА

У вітчизняній прем'єр-лізі — новий очільник. Отримавши під час безальтернативних виборів 10 із 12 можливих голосів, швейцарський юрист Томас Грімм, який має досвід роботи в УЄФА та швейцарській футбольній лізі, у найближчі два роки працюватиме над поверненням уболівальників на стадіони та прибутковістю українських клубів.

Обидва головні завдання Грімма, над якими найбільше обіцяє працювати наступник попереднього президента УПЛ Володимира Генінсона, тісно пов'язані між собою, адже успішність їхньої реалізації багато в чому залежатиме від рівня футболу, котрий показуватимуть команди елітного дивізіону.

«До повернення глядачів на трибуни ще далеко», — визнав Грімм. Проте щойно пригріло весняне сонечко, як відбулося пожвавлення вболівальницької активності. Звісно, не всюди. Утім у минулому турі в двох містах — у Києві та Полтаві — з огляду на попередні показники відвідуваності матчів ЧУ стався справжній глядацький бум. На домашньому поєдинку «Ворскли» та «Маріуполя», після якого підопічні Василя Сачка зміцнили своє «бронзове» становище, зібралось більше десяти тисяч шанувальників футболу. Водночас матч між «Динамо» та «Зорею», котрий через ремонтні роботи на майбутній арені фіналу Ліги чемпіонів-2018, проходив на стадіоні «Динамо», відвідали втричі більше глядачів (12870), ніж зазвичай їх приходило на кожен попередній домашній поєдинок «біло-синіх», що проходив на НСК «Олімпійський».

Переїхавши на клубну арену, підопічні Олександра Хацкевича порадували своїх уболівальників вельми результативною грою й забили у ворота луганчан, які, щоправда, грали без цілої низки гравців «основи», чотири «сухі» м'ячі. «Динамо» виглядало значно сильніше за нас», — констатував головний тренер «Зорі» Юрій Вернидуб. Примітно, що за «біло-синіх» знову забив молодий Віктор Циганков, відзначившись, загалом,

Переїхавши на свій затишний клубний стадіон, «біло-сині» зібralи на «Динамо» чималу глядацьку аудиторію й подарували голу феерію в матчі проти «Зорі».

Фото УНІАН.

уже в шостому матчі ЧУ поспіль.

Після поразки «Зорі» в столиці та домашньої перемоги «Ворскли» в рідних стінах шанси луганського клубу захистити звання бронзового призера першості значно зменшилися. Думається, розгромний рахунок не додав бонусів і особисто 19-річному голкіперу луганчан Андрію Луніну, котрого, за повідомленнями різноманітних ЗМІ, хочуть бачити і в «Ювентусі», й «Інтері», й «Арсеналі». «Дайте хлопцю спокій, можливо, тоді він зосередиться на футболі», — звернувся до представників спортивних мас-медіа очільник «Зорі».

Проте головною темою останніх днів в українському футболі все ж залишається майбутнє побачення вітчизняних грандів, яке відбудеться 14 квітня в Харкові.

«Якщо виграємо, зможемо зберегти шанси на чемпіонство», — заявив президент «Динамо» Ігор Суркіс. Звісно, в «Шахтарі» готуються до іншого сценарію. У якості ж «розминки» підопічні Паулу Фонсеки минулої суботи переграли в гостях «Верес», при цьому ніхто з голеадорів «гірників» — ані Феррейра, ані Марлос — у Львові не відзначилися. Водночас успішним минулий тур став для экс-форварда «Шахтаря» Олександра Гладкого. У своєму дебютному поєдинку за «Чорноморець» ветеран вітчизняного футболу, котрий нинішній сезон розпочинав у складі «Карпат», відзначився «дублем». Відтепер на рахунок 31-річного Гладкого 84 голи в чемпіонаті України. І це більше, ніж свого часу забив у ЧУ Андрій Шевченко. ■

■ ТАБЛО

Чемпіонат України. Прем'єр-ліга. Другий етап. 26-й тур.

Поєдинки за 1-6 місця

«Верес» — «Шахтар» — 0:2

Голи: Тайсон, 24; Хочолава, 78

Львів, «Арена Львів», 2760 глядачів

«Динамо» — «Зоря» — 4:0

Голи: Бурда, 13; Вербич, 51; Бессєдін,

54; Циганков, 88

Київ, стадіон «Динамо», 12870 глядачів

«Ворскла» — «Маріуполь» — 1:0

Голи: Сергійчук, 57

Полтава, стадіон «Ворскла», 10030 глядачів

Поєдинки за 7-12 місця

«Чорноморець» — «Олімпік» — 3:1

Голи: Гладкий, 33, 43; Матяж, 82 —

Сондей, 33

Одеса, стадіон «Чорноморець», 3530 глядачів

«Олександрія» — «Сталь» — 2:0

Голи: Протасов, 14; Грицук, 36 (пен.)

Олександрія, стадіон «Ніка», 1180 глядачів

«Карпати» — «Зірка» — 2:1

Голи: Гуцуляк, 23; Мякушко, 65 — Бі-

лоног, 50

Вилучення: Лобай, 54 — Оганєсян, 59;

Цюпа, 75

Львів, стадіон «Україна», 2710 глядачів

Турнірна таблиця:

	І	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	26	20	3	3	62-18	63
2. «Динамо»	26	17	6	3	54-22	57
3. «Ворскла»	26	12	5	9	29-29	41
4. «Зоря»	26	9	10	7	39-35	37
5. «Верес»	26	7	12	7	26-21	33
6. «Маріуполь»	26	9	6	11	32-34	33
	І	В	Н	П	М	О
7. «Олімпік»	26	8	8	10	28-30	32
8. «Олександрія»	26	5	14	7	22-24	29
9. «Карпати»	26	5	11	10	19-41	26
10. «Зірка»	26	5	8	13	16-35	23
11. «Сталь»	26	5	7	14	18-35	22
12. «Чорноморець»	26	4	10	12	20-41	22

Бомбардири: Феррейра — 20, Марлос (обидва — «Шахтар») — 14, Циганков («Динамо») — 12.

Перша ліга. 26-й тур. «Інгулець» — «Миколаїв» — 3:0, «Волинь» — «Кремень» — 3:0, «Балкани» — «Жемчужина» — 1:1, «Гірник-Спорт» — «Черкаський Дніпро» — 1:0, «Полтава» — «Суми» — 1:2, «Колос» — «Авангард» — 1:0, «Рух» — «Нафтовик» — 2:0, «Геліос» — «Оболонь-Бровар» — 1:0, «Десна» — «Арсенал» — 3:3.

Лідери: «Арсенал» — 59, «Полтава» — 56, «Інгулець» — 51 (25 матчів), «Десна» — 50, «Колос» — 47, «Геліос» — 46.

Бомбардир: Акименко («Інгулець») — 19.

■ ФУТБОЛЬНА МОЗАІКА

Олексій ПАВЛИШ

Ліга Європи

У стартових поєдинках чвертьфіналу ЛЄ перемагали лише команди-господарі. Найбільше шансів на вихід до четвірки найсильніших мають головні фаворити турніру — «Атлетико» й «Арсенал».

Мадридці забили два «сухі» м'ячі португальському «Спортингу», а «каноніри» чотири рази відзначились у воротах московського «ЦСКА».

1/4 фіналу. Перші матчі. «РБ Лейпциг» (Німеччина) — «Марсель» (Франція) — 1:0 (Вернер, 45+1), «Арсенал» (Англія) — «ЦСКА» (Росія) — 4:1 (Ремзі, 9, 28; Ляказетт, 23 (пен.); 35 — Головін, 15), «Атлетико» (Іспанія) — «Спортинг» (Португалія) — 2:0 (Коке, 1; Грізмманн, 40), «Лацио» (Італія) — «РБ Зальцбург» (Австрія) — 4:2 (Луліч, 8; Пароло, 49; Феліпе Андерсон, 74; Іммобіле, 77 — Беріша, 30 (пен.); Мінаміно, 71).

Англія

У манчестерському дербі «Юнайтед» не дозволило «Сіті» достроково виграти АПЛ — після 0:2 у першому таймі «червоні» зробили неймовірний «камбек».

За третє місце ведуть боротьбу «Ліверпуль» і «Тоттенхем» — «шпори» наздонали «марсайдців».

А поки ще чинні чемпіони — «Челсі» — ризикують залишитися без Ліги чемпіонів: підопічні Конте втратили очки з «Вест Хемом».

Прем'єр-ліга. 33-й тур. «Евертон» — «Ліверпуль» — 0:0, «Борнмут» — «Крістал Пелас» — 2:2, «Брайтон» — «Хаддерсфілд» — 1:1, «Лестер» — «Ньюкасл» — 1:2, «Сток Сіті» — «Тоттенхем» — 1:2 (М. Діуф, 57 — Еріксен, 52, 63), «Уотфорд» — «Бернлі» — 1:2, «Вест Бромвіч» — «Суонсі» — 1:1, «Манчестер Сіті» — «Манчестер Юнайтед» — 2:3 (Компані, 25; Гюндоган, 31 — Погба, 53, 55; Смоллінг, 69), «Арсенал» — «Саутгемптон» — 3:2, «Челсі» — «Вест Хем» — 1:1 (Аспілікуета, 36 — Х. Ернандес, 73).

Лідери: «Манчестер Сіті» (32 матчі) — 84, «Манчестер Юнайтед» (32 матчі) — 71, «Ліверпуль», «Тоттенхем» (32 матчі) — 67, «Челсі» (32 матчі) — 57, «Арсенал» (32 матчі) — 54.

Бомбардир: Салах («Ліверпуль») — 29.

Іспанія

«Барселона» продовжує перемагати — черговий крок до титулу каталонцям допоміг зробити їхній лідер Ліонель Мессі. У активі зіркового аргентинця — «хет-трик».

Натомість переслідувачі «синьо-гранатових» — «Атлетико» і мадридський «Реал» — розписали мирову в очному протистоянні. «Матрацники» залишилися другими, а «вершкових» випередила «Валенсія».

Прімера. 31-й тур. «Депортиво» — «Малага» — 3:2, «Алавес» — «Хета-

фе» — 2:0, «Сельта» — «Севілья» — 4:0, «Бетіс» — «Ейбар» — 2:0, «Барселона» — «Леганес» — 3:1 (Мессі, 27, 32, 87 — Ель-Жар, 68), «Леванте» — «Лас-Пальмас» — 2:1, «Реал Мадрид» — «Атлетико» — 1:1 (Роналду, 53 — Грізмманн, 57), «Реал Сосьєдад» — «Жирона» — 5:0, «Валенсія» — «Еспаньйол» — 1:0 (Родріго, 7), «Вільярреал» — «Атлетик» — 1:3.

Лідери: «Барселона» — 79, «Атлетико» — 68, «Валенсія» — 65, «Реал Мадрид» — 64, «Бетіс» — 49, «Вільярреал» — 47.

Бомбардир: Мессі («Барселона») — 29.

Італія

Головні претенденти на «скудетто» — «Ювентус» і «Наполі» — здобули важкі перемоги над аутсайдерами Серії А. «Стара синьйора» лише у другому таймі дотиснула непоступливого «Беневенто», а неаполітанці на останніх хвилинах вирвали три очки в «К'єво».

Тим часом, скориставшись втратами конкурентів, на третє «лігочемпіонівське» місце вийшло «Лацио» — за «орлів» знову відзначився найкращий бомбардир чемпіонату Чіро Іммобіле.

Серія А. 31-й тур. «Бенвенто» — «Ювентус» — 2:4 (Діабате, 24, 51 — Ді-бала, 16, 45 (пен.), 74 (пен.); Дуглас Коста, 82), «Рома» — «Фіорентина» — 0:2, «СПАЛ» — «Аталанта» — 1:1, «Сампдорія» — «Дженоа» — 0:0, «Торіно» —

«Інтер» — 1:0, «Кротоне» — «Болонья» — 1:0, «Наполі» — «К'єво» — 2:1 (Мілік, 89; Діавара, 90+3 — Стелінскі, 73), «Верона» — «Кальярі» — 1:0, «Удінезе» — «Лацио» — 1:2 (Ласанья, 13 — Іммобіле, 26; Луїс Альберто, 37), «Мілан» — «Сассuolo» — 1:1.

Лідери: «Ювентус» — 81, «Наполі» — 77, «Лацио», «Рома» — 60, «Інтер» — 59, «Мілан» — 52.

Бомбардир: Іммобіле («Лацио») — 27.

Німеччина

Мюнхенська «Баварія» за п'ять турів до фінішу забезпечила собі чергове — шосте поспіль — чемпіонство: минулого уїк-енду підопічні Хайнкеса обіграли «Аугсбург».

Черговий тур Бундеслиги знову пройшов без участі українців. Хавбек «Шальке» Євген Коноплянка у третьому матчі поспіль залишився у запасі, а нападник дортмундської «Боруссії» Андрій Ярмоленко уперше після травми потрапив до заявки на поєдинок «Борусії».

Перша Бундеслига. 29-й тур. «Ганновер» — «Вердер» — 2:1, «Боруссія (М)» — «Герта» — 2:1, «Аугсбург» — «Баварія» — 1:4 (Зюле, 18 (у свої ворота) — Толіссо, 32; Х. Родрігес, 38; Роббен, 62; Вагнер, 87), «Кельн» — «Майнц» — 1:1, «Фрайбург» — «Вольфсбург» — 0:2, «Гамбург» — «Шальке» — 3:2 (Костіч, 17; Холтбі, 52; Хунт, 84 — Налдо, 9; Бургшталь-

лер, 63), «Боруссія (Д)» — «Штутгарт» — 3:0 (Пулішч, 38; Батшуай, 48; Філіпп, 59), «Айнтрахт» — «Хоффенхайм» — 1:1, «РБ Лейпциг» — «Байер» — 1:4.

Лідери: «Баварія» — 72, «Шальке» — 52, «Боруссія (Д)» — 51, «Байер» — 48, «Айнтрахт», «РБ Лейпциг» — 46.

Бомбардир: Левандовський («Баварія») — 26.

Франція

Лідер французького чемпіонату — «ПСЖ» — врятувався від поразки у Сент-Етьєні лише у компенсований час завдяки автоголу. Упевнено крокує до «срібла» «Монако» — «монегаски» дотиснули «Нант». А «Ліон», розгромивши «Мец», наздогнав «Марсель» у боротьбі за «бронзу».

Ліга 1. 32-й тур. «Сент-Етьєн» — «ПСЖ» — 1:1 (Кабелла, 17 — Дебуши, 90+2 (у свої ворота)), «Монако» — «Нант» — 2:1 (Фалькао, 42; Роні Лопеш, 45 — Томассон, 32), «Ам'єн» — «Кан» — 4:0, «Анже» — «Страсбург» — 1:1, «Бордо» — «Лілуз» — 2:1, «Генгам» — «Труа» — 4:0, «Тулуза» — «Діжон» — 0:1, «Ніцца» — «Ренн» — 1:1, «Мец» — «Ліон» — 0:5 (Марсело, 1, 20; Депаї, 65; Б. Траоре, 68; Маріано Діас, 86), «Марсель» — «Монпельє» — 0:0.

Лідери: «ПСЖ» — 84, «Монако» — 70, «Ліон», «Марсель» — 63, «Ренн» — 47, «Монпельє» — 46.

Бомбардир: Кавані («ПСЖ») — 24.

«ФОРМУЛА-1»

Піт-стопи життєвого значення

Другу поспіль гонку сезону в «королівських перегонах» виграв лідер «Феррарі»

Григорій ХАТА

У «Формулі-1», незважаючи на її високі швидкості, процес зміни домінуючої сили має вельми інерційний характер. Тривале перебування того чи іншого пілота на чемпіонській вершині напряму пов'язане з потенціалом та силою стайні, яку він представляє. Останні ж чотири сезони в «Ф-1» пройшли під знаком домінування «Мерседесу», й з огляду на передсезонні тести мало що говорило про можливу зміну лідера в «королівських перегонах».

Утім, наперекір усім прогнозам, дві перші гонки нового чемпіонату виграв перший пілот «Феррарі» Себастьян Феттель, змусивши представників чемпіонської стайні говорити про проблемність їхнього боліда.

І якщо в Мельбурні першому пілоту «Мерседесу» Льюїсу Хемілтону виграти стартову гонку сезону не дозволила її величність фортуна, то в Бахрейнні своїм «червоним» конкурентам німецька стайня програла, як-то кажуть, по ділу.

На автодромі Сахір Феттель виграв і кваліфікацію, й гонку, що в останні роки «Феррарі» вдавалося дуже рідко. Утім подібний результат, якого «Скудерія» досягла в Бахрейнні, випадковим аж ніяк не назвеш. «Цей етап відкрив нам очі на слабкості болідів «Мерседесу», — заявив після гонки фініський пілот чемпіонської стайні Вальтері Боттас.

Фін, як і його більш імени-

Вечірню гонку в Бахрейнні виграв Себастьян Феттель на «Феррарі». Фото з «Твіттеру» «Феррарі».

тий напарник по команді, — другий Гран-прі ЧС-2018 завершили на подіумі, виказуючи при цьому задоволення від проведеного уїк-енду. Особливо радів своєму третьому місцю чотириразовий чемпіон світу Хемілтон, адже через вимушену заміну коробки передач отримав на Гран-прі Бахрейнні штраф у вигляді п'яти позицій, відтак був змушений розпочати гонку з дев'ятого стартового поля. «Радий, що зумів фіні-

шувати на подіумі. Щодо «Феррарі», то їхній болід виглядає наразі швидше», — констатував чинний чемпіон світу.

Хай там як, а практично до останніх метрів дистанції Феттеля пресингував «Мерседес» Боттаса. Попри добряче зношений комплект гуми німцеві таки вдалося на 0,699 секунди випередити конкурента, хоча, як визнали у «Феррарі», перед гонкою про тактика одного піт-стопу (а саме в такому ре-

жимі довелося долати дистанцію Феттелю) не йшлося. Проте після того, як другий болід «Феррарі», за кермом котрого був Кімі Райкконен, наїхавши на одного з механіків команди, спричинив трагічний інцидент на «піт-лейні», у «Феррарі» були вимушені відмовитися від другого заїзду в бокси, де в екстреному порядку надавалася допомога Франческо Чигаріні, котрому 700-кілограмовий червоний болід зламав ногу. Річ у

тому, що, зреагувавши на зелене світло світлофору, котре інформує гонщика про завершення піт-стопу, Райкконен, навіть не підозрюючи, що за його спиною механіки ніяк не можуть змінити заднє ліве колесо, вирушив у гонку. Як результат, Райкконен залишився поза гонкою, Чигаріні потрапив до шпиталю, а Міжнародна федерація автоспорту наклала на «Феррарі» штраф у 50 тисяч євро за неналежне проведення піт-стопу. Хай там як, але попри змішані емоції, Гран-прі Бахрейнні «Скудерія» завершила в якості лідерів загального заліку пілотів та Кубка конструкторів. ■

ТАБЛО

Чемпіонат світу. 2-й етап.

Гран-прі Бахрейн. Залікова десятка: 1. Феттель («Феррарі») — 1:32.01,940. 2. Боттас — відставання 0,699 сек. 3. Хемілтон (обидва — «Мерседес») — +6,512. 4. Гаслі («Торо росо») — +1.02,234. 5. Магнуссен («Хаас») — +1.15,046. 6. Хюлькенберг («Рено») — +1.39,024. 7. Алонсо. 8. Вандорн (обидва — «Макларен»). 9. Ерікссон («Заубер»). 10. Окон («Форс Індія») — +1 коло.

Особистий залік: 1. Феттель — 50. 2. Хемілтон — 33. 3. Боттас — 22. 4. Алонсо — 16. 5. Райкконен («Феррарі») — 15. 6. Хюлькенберг — 14. 7. Рікк'ярдо («Ред булл») — 12. 8. Гаслі — 12. 9. Магнуссен — 10. 10. Ферстаппен («Ред булл») — 8...

Кубок конструкторів: 1. «Феррарі» — 65. 2. «Мерседес» — 55. 3. «Макларен» — 22. 4. «Ред булл» — 20. 5. «Рено» — 15. 6. «Торо росо» — 12. 7. «Хаас» — 10. 8. «Заубер» — 2. 9. «Форс Індія» — 1.

Григорій ХАТА

ШАХИ

«Здоровий та сповнений сил»

Президентська рада ФІДЕ знову закликає її чинного президента піти у відставку

Після того, як у 2015 році президент Міжнародної федерації шахів Кірсан Ілюмжинов потрапив до санкційного списку мініфіну США, його колеги неодноразово намагалися підштовхнути до того, аби він залишив керівну посаду. Днями відбулася вже третя подібна спроба, на яку багаторічний очільник ФІДЕ знову відповів відмовою.

«Не дочекаються моєї відставки! Я не збираюся у відставку. Заява президентської ради ФІДЕ спрямована на те, щоб вибити мене з президентської гонки. Я балотуватимуся. Якщо я планував перед виборами відвідати 30-40 країн, то тепер відвідаю 70-80 країн. Ця заява мене лише підбадьорила», — заявив Ілюмжинов.

Опинившись під санкціями США за свою зустріч з опальним президентом Сирії Башаром Асадом, очільник світових шахів тепер змушений відбивати наступ конкурентів, які прагнуть продертися в «шахові королі».

Уже не перший рік опоненти Ілюмжинова на-

голошують, що перебування його прізвища в «чорному списку» фінансових служб США ставить під загрозу нормальне функціонування Міжнародної федерації шахів. При цьому сам очільник ФІДЕ наголошує, що цей факт жодним чином не впливає на фінансове здоров'я шахового світу. «Усі призові виплачуються вчасно й у повному обсязі», — апелює до опонентів Ілюмжинов.

Черговий заклик — загалом, уже третій за ліком — залишити керівну посаду в ФІДЕ пролунав на адресу Ілюмжинова під час проведення Генеральної асамблеї Міжнародної федерації шахів у Мінську.

Одразу 16 членів керівного органу ФІДЕ виступили зі зверненням до чинного її очільника з закликом негайно піти у відставку. Мовляв, організація зіш-

товхується з серйозними труднощами при виконанні фінансових зобов'язань перед шаховим співтовариством, і це погано позначається на нашій репутації і підриває довіру до нас.

Новий наступ на Ілюмжинова, котрий із 1995 року незмінно обіймає посаду президента ФІДЕ, розпочався після того, як у відомому швейцарському банку UBS заявили, що до 30 квітня всі дійсні європейські рахунки Міжнародної федерації шахів будуть закриті. Але Ілюмжинов непохитний: «У відставку не піду. Рішення президентської ради ФІДЕ є абсолютно політичним і таким, що не має ніякого відношення до шахів, а їхній заклик ґрунтується на безпідставних санкціях, введених проти мене Мініфіном США в 2015 році».

Ілюмжинов переконує,

Раніше соратники — Георгіос Макропулос і Кірсан Ілюмжинов — тепер по різні сторони «барикад».

Фото з сайту www.chess.com.

що весь цей галас навколо його відставки генерується одним із кандидатів на пост президента ФІДЕ — чинним віце-президентом Георгіосом Макропулосом. «Він також планує брати участь у виборах,

тому й розгорнув активну діяльність проти мене. Я нормальний, я фізично здоровий і сповнений сил. Моя мета — аби мільярди людей грали в шахи. Саме для цього я й знову йду в президенти», — заявив

чинний голова Міжнародної федерації шахів.

Зауважимо, що чергові вибори президента ФІДЕ мають відбутися на Генеральній асамблеї цієї організації восени в Батумі. ■

Адреналіна ШУГАЙ

Чудовою новиною поділилася в «Інстаграмі» американська акторка Кейт Хадсон: вона втретє стане мамою. Цього разу, після двох хлопців, 38-річна Кейт чекає на омріяну дівчинку, повідомляє «Таблоїд».

Акторка пояснила, що її довгий час не було видно в соцмережах, бо вона дуже кепсько почувалася. Перший триместр вагітності був тяжчий, ніж у попередні рази. «Від Boomerang мені голова паморочилася, Superzoom — простий спосіб змусити мене обійматися з унітазом, від інстаграмів про їжу мені кортіло блювати, а від інстасторі я ставала ще більш виснаженою,

■ ЧЕКАЄМО ЛЕЛЕКУ

Буде дівчинка!

Кейт Хадсон знову при надії

ніж була. Якщо ви бачили мене день усміхненою, і я вдавала, ніби все прекрасно, — я брехала!», — написала Кейт. Але токсикоз минув, майбутній мамі нарешті стало краще й вона знову готова розповісти про своє зіркове життя-буття в соцмережах.

Як пояснила Хадсон, вони з бойфрендом Денні Фуджикавою намагалися якомога довше не афішувати вагітність, але хіба сховаєш те, що росте і зрадницьки випирає з-під одягу? «Надто складно ста-

ло це ховати, і, якщо чесно, хованки більше виснажують, ніж просто взяти й оголосити про це! Мої діти, Денні, я сама і вся родина шалено раді! Буде маленька дівчинка!» — поділилася Хадсон. Як відомо, в Кейт уже є 14-річний син Райдер від шлюбу з музикантом Крісом Робінсоном і шестирічний Вінгем від фронтмена Muse Метта Белламі. ■

Кейт Хадсон.

■ ОВВА!

Білка... на колесі

Вивірці в Туреччині зробили протези

Інф. «УМ»

Усім відома приказка про білку в колесі. А в Туреччині можна побачити білку... на колесах. Свого часу Карамель — так звати вивірку — потрапила в мисливську пастку. Тваринка втратила обидві передні лапки. Але ветеринари з Айдинського університету в Стамбулі знову подарували їй відчуття руху: замість лапок їй виготовили протези на коліщатах. Нові «лапки» Карамель освоїла не одразу: були невдачі й падіння в прямому сенсі слова. Але відколи тваринка збавилася, як треба рухатися на протезах, ветеринари університету лише встигають ловити прудку

пацієнтку в університетській лабораторії. Бо Карамель тепер не просто бігає, а літає.

Звісно, лазити по деревах білочка вже не зможе, тому в живу природу її не відпустять. Залишок життя вона проведе серед людей. Згодом ортопеди планують виготовити для неї нові протези, вони вже будуть більше схожі на справжні лапки. ■

■ ПОГОДА

12 квітня за прогнозами синоптиків

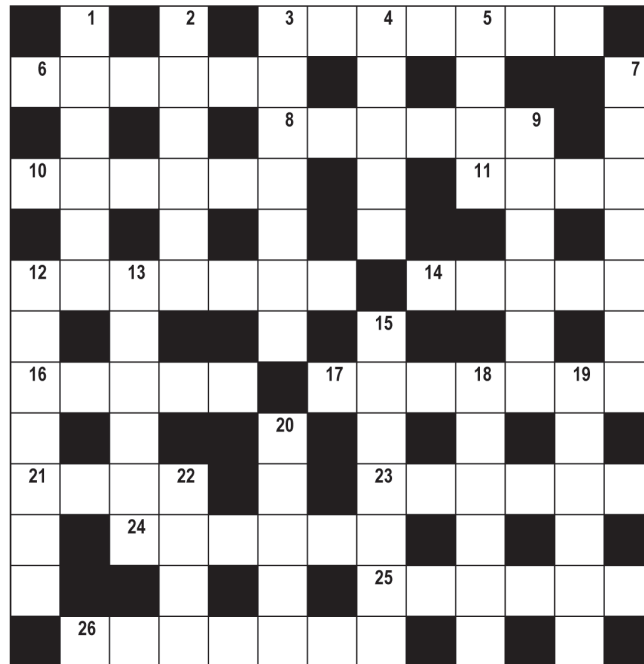
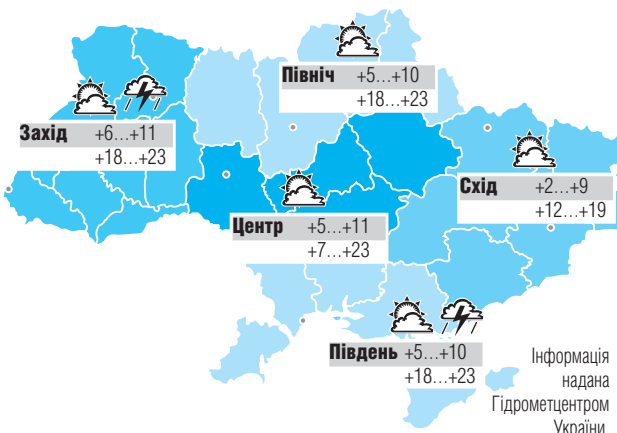
Київ: мінлива хмарність, без опадів. Вітер східний, 5-10 м/с. Температура вночі +7...+9, удень +19...+21.

Миргород: без опадів. Уночі +6...+8, удень +17...+19.

Вінниця: місцями невеликий дощ. Уночі +8...+10, удень +20...+22.

Одеса: місцями невеликий дощ. Уночі +7...+9, удень +15...+17.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, місцями невеликий дощ. **Трускавець:** уночі +7...+9, удень +22...+24. **Моршин:** +7...+9, удень +20...+22.

■ КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №40

По горизонталі:

3. Історичний регіон на півночі Східної Європи, де був розташований сумнозвісний Соловецький табір особливого призначення. **6.** Сильний гарячий вітер з пустелі. **8.** Будівля, в якій у містах феодальної Західної Європи містилися органи самоврядування. **10.** Місто в Саудівській Аравії, де був похований пророк Мухаммед. **11.** Казахський звичай взаємодопомоги, толока. **12.** Товкач для розтирання маку в мисці. **14.** Автор роману «Код да Вінчі». **16.** Порода мисливського пса із видовженим тілом. **17.** Мусульманська країна. **21.** Назва яхти капітана Врунгеля. **23.** Неглибока морська затока, що утворилася внаслідок відокремлення частини моря піщаною косою. **24.** Річка на Житомирщині. **25.** Велосипед для двох. **26.** Свідок про народження.

По вертикалі:

1. Ситуація, з якої є два різні виходи. **2.** Частина колоди, з якої народився Буратіно. **3.** Ім'я першої жінки-президента Філіппін. **4.** Етнічна приналежність Турна із поеми Івана Кот-

ляревського «Енеїда». **5.** Дитинча кобили. **7.** Годинник з боем і музикою. **9.** Столиця Казахстану. **12.** Вид спорту, в якому чоловіки на мотоциклах ганяють великий м'яч, намагаючись забити його у ворота. **13.** Чубатий папуга. **15.** Непрозоре кольорове скло, яке використовують у мозаїці. **18.** Жіноче ім'я, що розшифровується як «королева». **19.** Судно для перевезення нафти. **20.** Вузькі довгі сани для їзди на оленях та собаках. **22.** Настоятель католицького монастиря. ■

Кросворд №38
від 4 квітня

■ ПРИКОЛИ

Подруга — подрузі:
— Ти навіщо чоловіка вдома одного залишила? Він же пиво питиме цілими днями, друзів водитиме!
— Так я хочу холодильник розморозити, треба, щоб хтось усе з'їв.
— А чому ви вирішили розлучитися з дружиною?
— Вона зизоока.
— Зачекайте, ви 15 років прожили разом і не бачили, що вона зизоока?
— Я думав, що вона мені бісики пускає.
Чоловіка з серйозними переломами запитують у приймальню покої лікарні:
— Ви одружені?
— Ні, я потрапив під машину.
Співбесіда:

— Назвіть ваші сильні риси характеру.
— Наполегливість!
— Дякую, ми зв'яжемося з вами.
— Я почекаю тут.
— Як ви думаєте, чим краще заповнити валізу для подорожі?
— Звичайно ж, грошима!
На пошті чоловік із загіпсованою рукою просить жінку написати на листівці текст привітання та адресу.
Жінка виконує прохання і запитує, чи може вона ще чим-небудь допомогти.
Чоловік знову дає їй ту саму листівку і каже:
— Допишіть, будь ласка, в постскрипті: «Перепрошую за огидний почерк та орфографічні помилки».

Передплатні індекси: 60970, 1555

Наша адреса:
03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон для довідок:
т./ф.: (044) 454-84-92
Рекламне бюро:
т./ф.: (044) 454-88-86,
reklama@umoloda.kiev.ua
Відділ реалізації:
т./ф.: (044) 454-84-41,
sale@umoloda.kiev.ua
«УМ» в інтернеті: <http://www.umoloda.kiev.ua>

Відділи:

новин — 454-85-76, novyny@umoloda.kiev.ua;
права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;
міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;
економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;
медицини — povuly4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;
соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець —
ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками:
«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа»,
«Фінансова експертиза», «Здоровенькі були», «Це — працює!»,
«Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми»,
«Проекти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння»,
«Вітаємо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах:
«Преса України» — у Києві
Зам. 3009040
«Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові
Зам. блок № 234
Верстка та виготовлення фотофори — комп'ютерний центр редакції «УМ», тел.: 454-87-71
Газета виходить у вівторок, середу, п'ятницю — суботу (спільний номер)
Тираж 86734